GLAS SVOBODE
SLOVENSKI TEDNIK
Za Koristi Delavnega Ljudstva.

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

GLAS SVOBODE
SLOVENIC WEEKLY
Devoted To The Interests Of The Laboring Classes.

"OD BOJA DO ZMAGE"! "KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"!

Štev. 45. Chicago, Ill. 9. novembra 1906. Leto V.

Komedija

naših rešilnih angeljev.

Mogočno se je zopet razkoračil — namreč "Proletarec". Toda po napovedbah v svoji predzadnji številki, ko je z bombastičnimi, le njemu samemu lastnimi besedami (saj revež drugega ne zna!) obljubljal v prihodnji številki velikanska razkritja o še bolj velikanskem "graftu", ki se je bajé dogodil v S. N. P. J., — pričakovali smo vse kaj drugega! Tako pa je vsa zadnja številka "Proletarčeva" napolnjena le starimi, že tolikokrat premletimi frazami o samih sleparijah, da se onim, ki so o celi stvari natančno poučeni, vsled samega dolgega časa zdeha, ko čitajo dolgovezne "Proletarčeve" članke o dozdevnih sleparijah. Cela afera bi se vendar dala s kratkimi besedami povedati! A ljudem okrog "Proletarca" ni za resnico, marveč le za trenutni efekt, katerega hočejo doseči pri onih rojakih, ki o zadevi niso poučeni, z lažmi, obrekovanjem in zavijanjem resnice. Na tem polju so doma, to se jim mora priznati. Noben jezuit se v tem pogledu ne more z njimi meriti.

Der langen Rede kurzer Sinn (gostobesednega govoričenja kratka vsebina cele stvari) je ta-le: Predsednik Jednote (ne "bivši", kakor "Proletarec" vkljub izjavi centralnega odbora še vedno laže) J. Stonič, in blagajnik Klobučar prejela sta od tvrdke, kamor so se dali delati društveni znaki, provizijo v skupnem znesku $70. Od te svote dal je br. Stonič tajniku Kondi $13 prostovoljno. Po "Proletarčevem" mnenju izvršili so ti trije največje sleparstvo, ki si ga je sploh mogoče misliti, da o tem komišnu (proviziji) niso takoj poročali celemu svetu. Ko je pri poluletni reviziji Jednotinih knjig prišla ta provizija na razgovor, so omenjeni trije, ko so drugi trdili, da je ta komišen lastnina Jednote, povrnili takoj ves znesek. — To je torej ono, radi česar "Proletarčevci" toliko kričijo o sleparijah. Vkoliko je provizija v tem slučaju sleparija, to bo dognala sodnijska preiskava, katero je proti imenovanim trem povzročil poštenjak Zavrtnik.

Vsakemu količkaj razsodnemu človeku je jasno, da Zavrtniku ni toliko do stvari same, kakor za osebe; iz male muhe je napravil ali hoče napraviti celega slona. In ta komišn mu je dal najlepši povod.

Kedo se ne smeje, ko sliši poštenjaka Zavrtnika izjavljati, "da ne bo odnehal preganjati malopridneže in švindlerje, in če mu je "žrtvovati" še več!"

Oh, oh, kako je ta Zavrtnik nesebičen, da iz golega rodoljubja in samo radi svoje velike poštenosti "toliko" žrtvuje za narod!!

Pravijo, da hočejo narod očistiti sleparjev in švindleriev. Neizrečeno jih srce boli, ko vidijo, kako se razkriva sleparija za sleparijo. Bridko se jočejo, ko vidijo, kako se zaslepljeni slovenski narod pusti izsesavati po propalicah Stoniču, Kondi in Klobučarju, ki so s svojimi goljufijami pritirali Jednoto na rob prepada, njeno blagajno pa si po bratovsko razdelili! Ne kontrolira jih nikdo, in zato tako gospodarijo! Za Jednoto ne storijo in niso storili še nikdar nič. Le izkoriščajo jo. "Glas Svobode" udriha po nji v vsaki svoji številki. Jednota se pod vodstvom teh treh lumpov ne razširja, marveč število nje društev se vedno krči. Za "sijajno" plačo le postopajo, ne delajo pa nič. — Nasprotno pa Jednoti le Zavrtnik vse dobro želi. Zato jo je v svojem pristnem nesebičnem rodoljubju zadnjič ovadil na sodnijo, da ni inkorporirana v tej državi. Stem je pa ne mara morda oškodovati, le sleparjev jo hoče očistiti! O tem poročamo prihodnjič.

G. Zavrtnik, Vi nesebični rodoljub in poštenjak, kot kakoršnega Vas dobro poznajo v Trstu, pripovedujte nam to, kako in zakaj ste tožili Jednoto, in kake posledice bo to imelo, če se Vam posreči nakana!

Pripovedujte nam, na kak način ste intrigirali proti Kondi in "Glas Svobode" pri socijalni stranki in kako ste s svojimi farbarijami pogoreli!

Zakaj ste se potuhnili? Zakaj svojim brakcem ne pripovedujete teh reči, ki so istinite?

S svojim večnim upitjem o sleparjih ste podobni tistemu človeku, ki je nekaj ukradel, in da bi pozornost odvrnil od sebe, kričal na vse grlo: "Ljudje božji, primite tatú, držite ga, držite!"

Hinavci brezobrazni, pametajte pred svojim pragom! Tamkaj imate dosti gnoja.

Kdor pozna ameriške razmere, ve vsakdo, da je komišn pri vsaki kupčiji običajn. Tudi Stonič in Klobučar sta ga obdržala za-se v dobri veri, da je to njiju prava lastnina. To bi brezdvomno storil tudi Zavrtnik in vsak drugi.

Pripetilo pa se je, da se je Klobučar pozneje sporekel s Stoničem. Klobučar, vihrav kakoršen je, se je v svoji kratkovidnosti hotel maščevati in vso zadevo gledé komišna poročal Zavrtniku in stvar seveda malce po svoje zasukal in jo opisal kot nekako sleparijo. Kedo je bil bolj vesel kot Zavrtnik, ki je komaj čakal na ugodno priliko, da bi mogel udariti na dan! Kajti dosedaj je le kričal in pavšalno sumničil, kaj štvarnega, kaj določnega pa nikdar ni mogel navesti. In sedaj je imel v rokah nekaj, kar se po njegovem mnenju da imenitno izkoristiti! Treba je celo stvar še bolj povečati in raztegniti — in hop! po njih!

V svojem revolverskem listu začel je pisati o groznih sleparstvih in napovedoval velikanska razkritja glede S. N. P. J. Vsledtega je vse napeto pričakovalo, kaj bo. Grom in peklo je klical na pomoč, zatekel se k sodnji in poleg "sleparjev" tudi Jednoto tožil.

A to še ni vse. Z neizrekljivo hudobnostjo trdi v "Proletatrcu", da hoče "sleparska trojica" svojega advokata plačati iz — Jednotne blagajne! To je že višek nesramnosti in tako neskončno niskotno, da ubogi človeški jezik nima pravega izraza za tako hudobnost. Zavrtnik seveda sam in vsak drug pameten človek ve, da se to ne more zgoditi, ako bi imenovani trije tudi hoteli; a to mu ni mar; on hoče nerazsodne društvenike le begati in strašiti in za sleparje proglašene Jednotne uradnike v še gršo luč postaviti.

K sreči imamo v rokah tudi pismeni dokaz, kako ostudnih sredstev se poslužuje Proletarčeva banda. Razna društva S. N. P. J. so dobila iz Chicage anonimna pisma, v katerih se opisujejo Stonič, Konda in Klobučar kot navadni lopovi, ki so Jednoto oropali in da bo Jednota razpadla. Kakšen namen ima vse to, ni treba še posebej praviti, in kedo je vse to povzročil, — tudi ne.

Zavrtniku in njegovim pajdašem je ležeče jedino na tem, da se ti trije glavni uradniki odstavijo.

Pri seji dne 28. oktobra t. l. je Zavrtnik "slovesno" izjavil, da bi v slučaju, če pride do volitve novih uradnikov, pod nobenim pogojem ne sprejel (!) niti predsedniškega, niti tajniškega, niti blagajniškega mesta pri Jednoti! — Torej že vnaprej se brani teh časti! To je jako sumljivo in močno spominja na lisico in kislo grozdje. Ne branite se, dokler se Vam ne ponuja!

Dovolj je še pametnih rojakov, ki ne bodo nikdar dovolili, da bi se Zavrtnikove skrivne, že davno gojene želje uresničile. Med Slovenci je dosti boljših in sposobnejših mož nego je Zavrtnik, ki v svoji trmoglavosti vkljub vsem našim pozivom noče nikdar pripovedovati o svoji preteklosti izza časa njegovega bivanja v Trstu.

Ker tega noče on, bomo pa ob priliki mi.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Iz Petrograda se poroča, da se nahaja general Steselj, znani branitelj Port Arthurja, v denarnih neprilikah in da se je vsledtega obrnil na neki dobrodelni zavod za ranjene vojake s prošnjo za podporo, ker nima niti toliko, da bi mogel plačati potrebnega postrežnika. Zavod je zahteval od njega zdravniško spričevalo, ki potrjuje Steljevo bolehnost in potrebo strežaja. Kakor znano, je proti Steslju postopalo vojno sodišče radi izdajstva, a na carjevo povelje je bilo nadaljno postopanje proti njemu ustavljeno in Steselj se je vojaški službi odpovedal.

— Višje vojaško sodišče potrdilo je obsodbo izrečeno nad stotnikom Bolgakov v 3½letno ječo. Bolgakov je bil eden najpogumnejših braniteljev Port Arthurja in odlikovan s križcem sv. Jurja. Obsodili so ga, ker je med ruskimi ujetniki na Japonskem agitiral v prid revoluciji.

— Priprave za parlamentarne volitve hitro napredujejo. Država je že dozdaj izdala mnogo večje svote v ta namen, kakor jih je svojčas izdala za vse volitve skupaj.

— V ruskih vladnih krogih so prepričani, da se Japonska pripravlja na zopetno vojno z Rusijo. V tem mnenju jih potrjuje reorganizacija japonske armade in povečanje mornarice.

FRANCOSKO.

Kongres socijalistične stranke na Francoskem zavrgel je po daljši debati o antimilitarizmu predlog sodr. Gustava Herve, ki priporoča v slučaju vojne upore od strani rekrutov, — sprejela pa se je Vaillantova resolucija, glasom katere naj se pozovejo socijalisti vseh narodov, da sploh vojne onemogočijo, stem da zakonitim potom dosežejo odpravo stalnih vojsk.

ANGLEŽKO.

— Med angleško poslansko zbornico in zbornico lordov prišlo je radi šolskega zakona do ostrega spora. Zbornica poslancev ne odneha in hoče sedaj delati na to, da se odpravi gosposka zbornica, kjer sedijo sami velikaši. Vlada je v neprijetnem položaju, ker tudi pri ljudstvu nima zaslombe.

AVSTRO-OGRSKA.

— Novi avstroogerski minister za zunajne stvari in naslednik grofa Goluchowskega, baron Lexa Aehrenthal, odpotoval je na izrečno željo cesarja Franca Jožefa v Berolin, da se predstavi cesarju Viljemu in državnemu kancelarju knezu Bülowu.

KITAJSKO.

V enem delu kitajskega cesarstva je nastala lakota. Več kakor 10 milijonov prebivalcev nima kaj jesti. Oblastnije lačnemu ljudstvu izseljevanje zabranjuje, za odstranitev bede pa ne storé nič. Niti ne ganejo se, da bi revežem preskrbeli vsaj najpotrebnejša živila. Bojazen, da bo lačno prebivalstvo v svojem obupu poseglo po skrajnih sredstvih, je popolnoma opravičena. — Kitajska je najbolj gosto naseljena dežela sveta; domači pridelki ne zadostujejo za preživljenje številnega prebivalstva, in zato se na Kitajskem lakota zelo pogosto oglaša.

Ameriške vesti.

Položaj na Kubi.

Z amerikansko vlado ni nikdo na Kubi zadovoljen. Govori se, da se pripravlja na skrivnem nova vstaja. Amerikanska vlada skuša na razne načine pomirjajoče uplivati na domačine in si pridobiti potrebno zaupanje, a se ji ne posreči. Morda v resnici vkratkem doživimo novo revolucijo. Neki visok uradnik provizorične vlade je izjavil, da se Amerikanci šele čez devet mesecev umaknejo s Kube in naredijo prostor stalni domači vladi.

Duhovnik-morilec obsojen.

Zvezno nadsodišče je v slučaju duhovnika John C. Rawlinga, ki je bil obsojen na smrt, potrdilo razsodbo sodišča v Georgiji. Rawlings je obsojen, ker je najel več zamorcev, da so neko sosedno družino umorili.

Vohunstvo.

V Manili na Filipinskih otokih so zasačili japonskega inženirja-vohuna, ki je skiciral tamkajšne utrdbe. Ko so ga preiskavali, našli so pri njem vsakovrstne lepe načrte in zaznamke o načinu oboroženja in o posadki v tej stari trdnjavi. Trdnjava je sicer popolnoma zanemarjena, ker Združene države, odkar so od Španije prevzele Filipine, niso glede novih utrdb ničesar ukrenile ter bi Japoncem, ako kaj nameravajo, zavzetje Manile ne delalo posebnih teškoč. Ta slučaj pa kaže, da Japonci vendar-le niso napram Ameriki prepojeni takega prijateljstva, kakoršno so kazali ob času rusko-japonske vojne, ko se je naša država oziroma nje predsednik tako potegoval za Japonce. Že sedaj je razmerje med Združenimi državami in Japonsko radi izključenja japonskih otrok iz javnih šol v San Francisco, Colo., precej napeto, ta najnovejši dogodek pa tega razmerja gotovo ne bo ublažil.

Banko za $7,000 oropali.

Zadnji pondeljek dne 5. t. m. prišla sta dva tujca v banko v Ladd, Ill., in uprašala pomožnega blagajnika Hurley-ja, ki je isti čas v banki sedel sam, če bi mogla zamenjati drobiž s papirnatim denarjem. Istočasno pa sta že izvlekla vsak svoj revolver in uradniku zapovedala roke kvišku držati. V zadnji sobi sta ga zvezala in mu usta zamašila, potem pa pobrala vso gotovino, kar sta jo našla — in zginila. Po napovedbi uradnika sta odnesla okrog $7000.

Lokalne novice.

— Naš rojak g. Franc Čeh uredil je svojo gostilno na 568 S. Centre Ave. v Chicagi tako, da bo odslej zamogel ustrezati vsem željam tukajšnega in potujočega občinstva. Razun prenočišč ima na razpolago trajna stanovanja z lepimi sobami, in na željo daja tudi hrano.

— Ker se preiskave v zadevi propale državne banke na Milwaukee Ave. še vedno vršijo, bil je bivši predsednik Stensland prepeljan iz Jolieta v tukajšne zapore, da se ga v procesih proti raznim krivcem zasliši kot pričo. Kot tak stala sta si pred par dnevi tudi z blagajnikom Heringom v sodni dvorani nasproti. Hering se je pripoznal krivim in bil obsojen kakor Stensland v 1 do 14letno ječo. Stensland je izjavil, da hoče poravnati vso škodo, kadar bo zopet prost.

— Ker arhivar tukajšne čitalnice g. Blisch ne more prej napraviti imenika vseh knjig, ki so last nina društvene knjižice, naprosijo se oni člani, ki imajo kako knjigo izposojeno, da jo vrnejo čitalnici za toliko časa, da se bo imenik napravil, nakar jih zopet lahko nazaj vzamejo. V interesu reda se pričakuje, da bodo člani to upoštevali.

— Opozarjamo na oglas v današnjem listu gledé otvoritve nove gostilne "Gram & Krulc na 18. cesti. Vsakdo je tam z izvrstim pivom in dobro vinsko kapljico izborno postrežen; na razpolago mu je tudi vedno sveži in dobri prigrizek. Poleg tega se gostje lahko zabavajo pri igralnih mizah.

ROJAKI!

Slovenski delavski pevski zbor "Orel" nudi nam zopet priliko poštene, bratske zabave.

Dne 24. novembra t. l. priredi veselico s koncertom, in — kar posebno naglašamo — uprizorila se bo tudi enodejanska veseloigra *"Dva gospoda pa en sluga."*

Za to igro smo pridobili najboljše moči, ki jih je možno dobiti, in brezdvomno bo njih izurjeni nastop vzbujal vso pozornost ter občinstvu nudil obilo zabave.

Sodelujejo tudi razni priznani slovenski in hrvatski pevski zbori in izvrstna godba na lok.

Slovenci, ne zábite torej priti dne 24. novembra v Narodno dvorano na 18. cesti in Centre Ave., kjer se Vam pripravlja izreden užitek in posebna zabava.

Začetek točno ob 8:30 zvečer.

Odbor.

ZAHVALA!

Društvo "Narodni Vitezi" štv. 39 S. N. P. J. v Chicago šteje si v prijetno dolžnost, izrekati tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem onim, ki so s svojo mnogobrojno udeležbo dne 4. t. m. pripomogli do toli sijajno uspele veselice. Naša zahvala v najvišji meri gre zlasti Slovenskemu delavskemu pevskemu zboru "Orel" in hrvatskemu društvu "Ante Starčević", ki sta našo veselico korporativno počastila in s to svojo narodno zavednostjo pokazala, da jima vzajemnost ni prazna pena. Čast jim!

V Chicagi dne 6. novembra 1906.

Društvo "Narodni Vitezi" štv. 39.

VABILO

Slovensko narodno podporno društvo "Triglav" štv. 2 v La Salle, Ill., uljudno vabi rojake in rojakinje na veselico, katera se bo vršila ob priliki razvitja nove društvene zastave

v soboto dne 17. novembra 1906

v dvorani brata M. Komp-a v La Salle.

Pričetek ob 7. uri zvečer.

Pri veselici sodeluje pevski zbor "Zora".

Program je bogat in vsak bo našel zabavo.

Vstopnina za ples 25c.

Za dobro postrežbo skrbi

Odbor.

Opomba. Vsak član omenjenega društva, tudi če ne stanuje v La Salle, je vsled društvenega sklepa zavezan, udeležiti se veselice, ali pa v društveno blagajno plačati en dolar najkasneje do 15. decembra, ker bi se ga sicer suspendiralo.

Za društvo Triglav štv. 2

John Vogrič, tajnik.

IŠČEM sluškinjo; nemškega jezika zmožna dekle ima prednost.

Dr. G. A. Fischer,
903 So. Kedzie Ave.,
(nov. 16.—06.) Chicago.

Čarovnica.

(Iz časov sv. inkvizicije.)

"Alenka, še enkrat ti svetujem, da me poslušaš!" je dejal stari jezuit, pater Filip, mlademu, komaj razcvelemu dekletu.

"Gospod, ne smem, greh bi bilo! Pustite mene, ubogo siroto!"

"Bodi moja, ali pa se boš kesala!" je siknil jezuit in upiral svoje vroče, poželjive oči v dražestno Alenko. Prestrašena je stopila par korakov nazaj in, ko se ji je približal tiho, po mačje, ga je pahnila od sebe, da je odletel v zid.

"Neumnica!" je zarenčal. "To ti naj bo žal! Ti ne veš, kako daleč sega moja roka!"

Tresoča se na vseh udih je zbežala Alenka iz samostanske pristave domov. Dolgo časa je trepetala v strahu in vsa zbegana pričakovala, kaj ji stori pater Filip v maščevanje.

Pater Filip je bil sicer tako pobožen svetnik, da se je morala čuditi, kako ji je mogel govoriti tolikokrat in tako nesramne besede. Vsi so vedeli, da hodi vsak petek k obhajilu in da je prebral sveto pismo najmanj tridesetkrat! Naenkrat pa je počil glas, da je jezuit Filip odpotoval iz samostana nekam daleč. Globoko si je oddehnila Alenka.

Ni pa še pretekel dober mesec, ko so prišli ponjo rabljevi hlapci in jo vlekli s seboj v zapor, in sicer zato, "ker je čarovnica".

Alenka je od predic že mnogo slišala, kako neusmiljeno ravnajo "sodniki" z ženskami, ki so ovadene za "copernice". Katera je, prisiljena po groznih mukah, priznala, da je copernica, tisto so sežgali; katera pa ni hotela priznati, tisto so mučili do smrti. Od strahu vsa omamljena, se je stiskala v vlažnem kotu globoke kleti in kleče molila s trepetajočimi ustnami za rešitev.

Opolnoči so se odprla vrata njene ječe.

Tiho, kakor divja zver, se je približala Alenki temna pošast in odkrila zagrnjeno glavo.

"Pater Filip!" je zaječala Alenka in stegnila sklenjene roke pred sebe.

"Revica moja, prišel sem te rešit!" ji je dejal sladko in ji položil roko na bujno ramo. "Ti ne veš, kako te imam rad!" Njegov glas je čudno odmeval od črnih zidin.

"Proč od mene, črna pošast!" je kriknilo dekle in se vzdignilo na noge.

"Ali te ni škoda, Alenka?" je dejal jezuit. Pazil je, da ne bi izdajal glas njegove silne razburjenosti, gledal pa je v tla in le včasih ošinil deklico s pogledom, da ji je pretresal mraz njeno deviško telo. "Ali te ni škoda? Če hočeš biti moja, te rešim ječe in smrti! Še je čas! Zunaj stoji vojščak, ki hodi k meni k spovedi in mi je vdan. Bodi pametna! Če pa nočeš biti moja, bodo v par trenutkih rabelj in hlapci trgali tvoje lepe ude. Hočeš?"

"Nočem! Rajša umrjem," je zaječala Alenka.

Jezuit je zaškripal z zobmi in odšel tako oprezno in tiho, kakor je prej prišel.

Nekaj trenutkov pozneje je stala Alenka pred sodniki. Okrog črno pregrnjene mize so sedeli sodniki, pisar, uradni sel, dva porotnika in sodni sluga. Okajena svetilka je le medlo razsvetljevala ozek prostor: zadaj je bilo nakopičenih več čudnih orodij. Na mizi pred pisarjem je bila ura s peskom, zvonec in razpelo. Zidovi so bili strašno debeli, vsi črni od svetilk in plamenic. Vrata iz hrastovine in železa so zadrževala vsak glas. Alenka se je tresla na vsem životu; še bolj pa bi jo bilo groza, ako bi bila vedela, da je eden izmed preoblečenih porotnikov — jezuit Filip.

Sodnik je pozvonil in vsi so se vzdignili za mizo.

"Alenka," je izpregovoril sodnik, znano ti je, da si zaprta zaradi čarovništva. Pripoznaj, kako si se dala satanu zapeljati in kaj si vse doprinesla slabega! Povej nam vse, da rešiš svojo dušo večnega pogubljenja in da se vrneš v zvezo, ki si jo sklenila z Jezusom Kristusom!"

"Saj nisem nič naredila, gospod sodnik!"

"Nikar se ne laži! V tvojem nedriju so našli bel listek z vsakovrstnimi križi in pa prah, ki je bil bel, rdeč in črn."

"O vsem tem ne vem nič," se je začudila Alenka.

"Tiho, nesrečnica! Pri tebi doma so našli tri lonce s kuhanimi zelišči, vmes pa veliko pisano krotо, ki je odprla gobec in potlej izginila. Nihče ne more misliti, da bi bila ti nedolžna. Ako nočeš priznati, da si čarovnica, te bomo mučili. Smiliš se nam, ker si se dala še tako mlada zapeljati hudiču v njegove peklenske zanke. Bodi odkritosrčna! Nikar ne zaupaj satanu, ki ti morda šepeta na uho, da lahko vse zatajiš in ti bo že pomagal on sam. Torej, ali si bila dolgo čarovnica?"

"Nikdar nisem bila kaj takega."

Sodnik je zopet zazvonil. Skozi majhna vrata je prišel rabelj in deset njegovih pomagačev.

"Nespametna deklica," ji je zagrozil sodnik, "ker trdovatno tajiš, te prepuščam rablju, da se te loti z vijaki in lestvami, z vrvmi in ognjem, kakor se zazdi meni prav v tem krvavem vprašanju. Mojster Martin! Ta svojeglavna deklica noče priznati, da občuje s hudičem. Vrši svojo dolžnost!"

"Alenka," jo je nagovoril rabelj Martin s hripavim glasom, "priznalo jih je že mnogo. Z božjo pomočjo že spoznamo, ali si res čista ali si v zvezi s hudičem."

Hlapci so pririnili mučilni stol, pripravili vijake za palce in razvozlavali vrvi nalašč z mnogim šundrom. Vsa bleda je gledala Alenka te grozovite priprave. V svesti si je bila, da je nedolžna.

Zgrabila sta jo dva hlapca in ji snela verige in vrhno obleko. Še enkrat jo je opomnil sodnik, naj pripozna svoje hudobije, ker je že skrajnji čas za to.

"Jaz sem nedolžna!" je odgovorila mirno.

Zdaj jo je popadel rabelj za roko in jo vlekel k mizi, kjer je ležalo raznotero mučilno orodje, razložil ji je, kaj bo vse delal znjo, ako noče pripoznati.

Kako naj rečem, da sem storila to, kar nisem!" je vzdihnila.

Hlapci so ji slekli še drugo obleko in ji predpasali bel predpasnik. Potem so jo vlekli v stran, jo siloma posadili na stol, ki je bil ves obit s špičastimi žeblji. Navzlic hudim bolečinam je zatrjevala, da je nedolžna. Priveza'i so ji roke na naslonjalo in ji zavezali oči.

"Nastavite ji palčnike!" je zaukazal sodnik.

Mojster in hlapci so ji jeli stiskati palce v vijakih. Alenka je molče trpela grozne muke. Rabelj je mignil hlapcu, da jo je udaril z bičem po hrbtu. Alenka se je stresla, ker z zavezanimi očmi ni mogla pričakovati udarca. Toda nobene tožbe, nobenega vzdiha ni bilo iz njenih ust, in vsi rabljevi opomini so bili zastonj. Jeli so jo bičati. Vse zastonj. Kri ji je lila iz več ran. Odnesli so jo z ostrega stola in ji namazali mučeno truplo z mazili.

"To je šele začetek!" je dejal sodnik. "To so igrače! Nastavite ji zopet palčnike!"

Zopet so ji stisnili palce v vijake in jih s ključi navijali vedno huje, da je brizgala nedolžnemu dekletu kri izza nohtov. Tedaj je zajokala v strašnih mukah in rotila sodnike, naj ji prizaneso in da ni čarovnica!"

Sodnik je ukazal, naj zopet odvijejo vijake, ker se je bal, da ne bi Alenka prehitro omedlela od groznih bolečin. Velel je pisarju, naj moli molitev, ki je običajna pri mučenju čarovnic. Vsi so pobožno molili, najbolj pobožno pa stari jezuit pater Filip.

"Nategnite ji vrvi!" je zapovedal sodnik.

Vrvi so bile izdelane tako, da so se ozko ovile okoli roke ali noge in so globoko zarezale v zamodrelo premrlo meso. Na vsakem koncu je vlekel drug hlapec, tako da je žagala, vrv semintja po krvavem mesu. To je bila druga stopnja muk.

Alenka je strašno zavpila.

"Milost! Milost! Oh, kaj naj izpovem! Ljubi, ljubi Bog, navdihni mi pravo misel! Oh! Oh! Usmislite se me vendar! Vse vam povem, kar vem! Gospod sodnik, zapovejte mojstru, naj neha! Tega ne more mveč prenašati! Oh!"

Prenehali so z mukami. Toda Alenka ni priznala ničesar.

"Na lestvo!" je zaukazal sodnik.

Privezali so jo na lestvo, ki je bila napravljena tako, da se je dala raztezati. Ob tem se je raztezalo tudi privezano truplo, raztezale so se mišice in kite in pokali so členi v vseh udih.

"Oh, pomagajte mi!" je kriknila v neznosnih bolečinah in omedlela.

"To je spanje čarovnic," je dejal jezuit.

Mojster jo je odvezal. Hlapci so prinesli kadila in žvepla in jo kadili, dokler se ni zdramila.

Iznova jo je opomnil sodnik, naj prizna, da je čarovnica in da občuje s hudičem.

In zdaj, napol mrtva, je priznala Alenka vse "prostovoljno" in sodnik je vse lepo vestno narekaval pisarju za protokol. Ko je nekoliko okrevala, so jo sežgali na grmadi.

"Neumnica!" je mrmral jezuit, ko je gorelo njeno mlado truplo v plamenu. "Zakaj si bila tako svojeglavna! Skoraj bi se mi zdelo škoda tvojega lepega telesa, če bi ne bilo še — toliko drugih."

Iz naših župnišč.

(Iz sedanjega časa.)

Ponatis iz Slov. Nar.

In kar nakrat je zavel čuden veter po celi naši deželi in težka, okovana vrata vseh naših župnišč so se odprla na stežaj. Vsak dan od jutra do večera je lahko vstopil kdorkoli in vsak je bil dobrodošel, kdor je prišel s ponižnim in verujočim srcem h "gospodu" po svet v verskih in posvetnih rečeh.

In čudno, "gospodje", ki so stali prej tako samotni, visoko nad celo faro, so izgledali v bližini prav, kakor navadni ljudje božji. Niso se brigali prej, kdaj pošlje vaški krčmar svojo hčer v trg, da se nauči kuhat, niso se brigali, h komu da kajžar svojega sina v službo, niso se brigali, kje kupuje kmet blago in potrebe za družino in hišo, in še za mnogo drugih reči jim ni bilo mar. Ali zdaj jih je zanimalo vse. Zakaj je dal bogati Dobnikar par svojih njiv v najem Lazarju in ne Streharju, ki je bolj pobožen in bogaboječ, zakaj je prosil Lužar Kavčiča za botra svojemu sinu in ne Brinarja, ki ne bere "Rodoljuba" in druzih takih pohujšljivih tiskovin. Za vse so se brigali, kar je bilo prej premalenkostno in nedostojno za njihovo duhovniško suknjo.

Vse govorice v župi, vsa gnojnica in umazanost, vsa opravljanja in obrekovanja, vse laži in vsa grdoba, vse se je stekalo v župnišče in se od tam po drugih potih zopet raztekalo po celi fari.

In kar nakrat so se sosedje spuntali jeden preko drugega in v slednji fari, kjer poprej niso vedeli, kaj je stranka, sta se vzdignila dva tabora.

Tisti pa, ki so bili mnenja, da se "gospodu" ne spodobi vtikati se v vsako stvar, sejati nemir, zavist in sovraštvo, tisti so začeli vračati enako z enakim. Njim so se pregledali vsi lonci v kuhinji, vsak krajcar se jim je preštel, vsaka beseda se jim je pretehtala in vse se jim je zvijalo in zavijalo na slabo stran. Ko so jim oči od prvega začudenja spregledale, so se tudi oni ogledali in spoznali so, da so tisti, ki jih psujejo za liberalce t. j. brezbožnike, pohujšljivce in zapeljivce, sami pod kožo prav zelo krvavi in da iščejo pred tujim pragom to, česar imajo doma na kupe.

In vse, kar se je kdaj dogajalo v župniščih, skrito pred svetom in ljudmi, je prilezlo na dan in vsa umazanost, ki se je tekom desetletij nakopičila po teh lepih, udobnih, farovških sobah, se je razlila skozi široko odprta vežna vrata po celi župi.

Spoštovanje pa in respekt pred temi belimi in mogočnimi župniči, ki so kakor gradiči kraljevali po holmih, je začelo ginevati, kakor sneg na pomladanskem solncu.

Glasno so zakričali pogumnejši in poštenejši doli po vaseh: "Taki ste večina katoliških duhovnikov! Kako hočete učiti nas, ki ste slabši od nas!" in začeli so hoditi po svojih potih, pa naj je bilo "gospodom" prav ali ne.

Oni drugi pa, verne ovčice, so pozdravljali "gospode", kakor prej, ali za precejšno spoznanje bolj domače in v gostilnah, kamor so začeli zahajati zaradi popularitete tudi "gospodje", ponujali so jim piti, kakor mešetarjem o sejmeh: "Samo pijte gospod, saj smo prijatelji!" Prej se niso niti prav govoriti upali z onimi, ki so maševali pred oltarjem in delili Boga, zdaj pa so nakrat začutili prijetno pokroviteljstvo nad svojimi duhovniki, češ, "kaj bi brez nas, molčati bi morali v občini in povsod, če bi nas ne bilo, in še v cerkvi, na prižnici, bi ne smeli reči, kar bi se jim hotelo."

Takrat se je začela tista čudna gonja zoper vse malo inteligentnejše ljudi po celi deželi, ki se niso brezpogojno in slepo klanjali pred farovškimi avtoritetami. Takrat je naše ljudstvo doživelo spodbujajoče scene, kako je gospod župnik od oltarja doli ozmerjal učitelja na koru in ga spodil od orgelj, sam Bog ve zakaj; a'i najbrž zato, ker se je učiteljstvo zavedlo, da so oni časi šomoštrov-cerkovnikov na vse večne čase izginili in se jim ni hotelo nič več hlapčevati župnikom, niti v duševnem oziru ne. Takrat so videle mnoge fare v naši deželi, kako je župnik, oznanjevalec krščanske ljubezni, prepovedal hoditi učitelju v njegov vodnjak po vodo, v tisti vodnjak, ki je bil sezidan ne le za grofovski farovž, ampak z enakimi pravicami tudi za šolo in učitelja. Takrat so se dali Kristusovi namestniki tožiti pred posvetnimi oblastnijami zaradi par škafov vode in postave — ne cerkvene in božje, ampak človeške postave, — so jih morale prisiliti, da so odstopili od zahtev, do katerih niso imeli pravice. Žejne napajati! — a učitelju niso privoščili vode, ali za tiste, ki so trobili v njihov rog, je bilo vedno dosti vina!

Župniki, ki so se prej češčeni in spoštovani redili in opijali v svojih prostornih župniščih, so hoteli slave tudi po vseh vaseh, oblasti v vsaki hiši in tako se je zgodilo, da so tiste, ki so prej na mehkih divanih, skriti pred očmi svojih ponižnih in pokornih ovčic, prespavali svojo vsakdanjo pijanost, da so tiste vaški fantje iz usmiljenja pobirali iz cestnih jarkov in jih vlačili po strmih potih v bela župnišča, ki so kraljevala nad okolico.

Ljudstvo, ki jih je prej častilo, kakor polubogove, ki je verjelo v njihovo veliko oblast in moč, ki se je balo njihove jeze, tudi ta pobožna raja ni več tako ponižno klanjala glave pred njimi, ko je videla, da se onim, učiteljem, trgovcem, županom, nad ktere so klicali vsako nedeljo raz prižnice vse kazni božje, ni zgodilo nič. Tako so se zvedele vse tiste umazane historije o mlajših in starejših farovških kuharicah po farah in dogodilo se je, da je celo cerkovnik pod cerkveno lipo oznanjal čudečemu svetu zabeljene anekdote o mehkih blazinah in atlasovih odejah, o kterih mu je pripovedovala farovška kuharica, da se lepo na njih leži. Gospod župnik je dal cerkovniku par preobilnih klofut in ta se je spomnil, da ni suženj in se je maščeval na tak originalen in pikanten način pod cerkveno lipo o pol dvanajstih v nedeljo, ko je šlo ljudstvo od maše. Župnika so premestili, cerkovnik pa je ostal in če ni umrl, še danes sedi v mežnariji. Bog mu daj zdravje!

Potem so pri volitvah oznanjali župniki javne molitve, obiskovali vplivne kmete, pod marsikterimi podboji pripognili debelo in posvečeno svoje telo. Kaplani so pisali na vse volilce dolga pisma, ki so se začenjala s hvalo Božjo in s svetimi odpustki od 100—300 dni, končavali pa so s peklom in večnimi kaznimi božjimi, če bi adresat pozabil svojo dolžnost proti sveti materi katoliški cerkvi in ne volil tistega, kterega mu pokaže debeli prst Gospodovega maziljenca. Tudi okrog žensk, kterim so se mladi "gospod", ki so ravno suhi in drobni prišli iz lemenata, zdeli sveti in pobožni, kakor sv. Alojzij, tudi okrog njih so kaplani letali in jih učili, kako naj se kregajo s svojimi možmi, če nečejo voliti tako, kakor žele farovški gospodarji.

Prišel je čas, da se je pri velikonočni izpovedi učilo matere in gospodinje, naj ne hodijo k temu ali onemu trgovcu kupovat, ker je brezbožnik, framazon, najhujše t. i. socijalist. Ali to početje je bilo prenevarno in preriskantno, zato so se posejala konsumna društva, kjer so imeli gospodje kaplani vsaj kaj delati. In res, z vnemo so prodajali dekletom kambrik, tehtali sol in merili koruzo. Računati niso znali Bog ve kolko in namesto vina so točili petijot, ali zato so vendar dosegli, kar jim je bilo glavno: da je par trgovcev z družinami prišlo na nič. In če je začelo pokati in se lomiti na lastni stavbi, poskakali so ob pravem času doli.

Tako stoje zdaj beli gradiči naših župnišč po holmih, odprti na stežaj in kakor bi bili iz stekla. Gospodje sami so odprli vrata in okna in šli doli med ljudstvo, da jih vidi od blizu. In ljudstvo jih je videlo, vse jih je videlo in vsak madež na njih. Ni prijetno stanovati v stekleni hiši, v hiši, v kteri je vse odprto na stežaj, v ktero vidijo vsi ljudje. Ali zdaj je prepozno zapirati in zagrinjati. Pokazali so se v vsi svoji nepoštenosti, v vsi hudobi, pokriti z vsemi človeškimi slabostmi, ki so na njihovi posvečeni osebi še odurnejše in večje. Tisti čar, ki jih je stavil visoko nad druge navadne ljudi, je izginil, sami so ga uničili, in ž njim je izginilo tudi spoštovanje in oni stari, čudoviti respekt, kterega so si znali njihovi predniki tako dolgo ohraniti. In nadprirodni sijaj okrog njihovih glav se vedno bolj manjša, vedno bolj izginja . . .

Listnica uredništva.

"Ljubitelj svobode" oziroma *"Vaš tovariš" v Chicagi*. Na dopise brez naznanila Vašega pravega imena se ne moremo ozirati. Če nam naznanite svoje ime, potem priobčimo radi Vaš dopis.

Išče se

Martin Bachar. Zadnji čas je živel v Trimountain, Mich. Če kteri rojak ve za njegov naslov, naj ga blagovoli naznaniti upravništvu "Glas Svobode", — ali pa se naj javi sam.

Naši zastopniki.

Za državo Michigan in Minnesota: J. Molek.

Za državo Pennsylvania: *J. Bricelj.*

Za državo Kansas: *P. Obregar* in *S. Stefančič.*

Za državo Wyoming: *Lorenc* Demšar.

JOSIP JIRAN

459 W. 18 cesta, CHICAGO

Največja zaloga vsakovrstnih instrumentov.....

Moja posebna specijaliteta so doma izdelane harmonike in koncertine.

Izdelujem novo in popravljam staro.

Pišite v slovenskem jeziku

Lev Tolstoi:

Moje versko prepričanje.

Poslovenil *Ivan Kaker.*

Postal sem star 55 let in živel med tem časom — nevštevši svoje mladosti — 35 let kot nihilist*) v pravem pomenu besede, to je ne kot socijalist in revolucijonar, marveč kot nihilist v smislu popolnega brezverstva.

Šele pred petimi leti našel sem vero v Kristove nauke, in od tega časa se je moje življenje spremenilo temeljito; nehal sem hoteti to, kar sem hotel in želel preje. Kar se mi je dozdevalo prej dobro, smatral sem sedaj za slabo, in kar sem imel prej za slabo, zdelo se mi je sedaj dobro. Zgodilo se je z menoj kakor s človekom, ki odpotuje po opravkih, a mu med potjo postane nenadoma nesmiselnost tega potovanja jasna in se povrne domov. Moje dosedajne želje, da prebijem svoj čas kar možno izven svojega doma, spreminjavale so se odslej v nasprotje. Smotri mojega hotenja postali so drugi, in v mojem nravstvenem naziranju zamenjavali so se pojmi "dobro" in "hudo", — vse to pa ker sem Kristovim naukom prišel na dno: ne bom razlagal Kristovih naukov, hočem le razodeti, kako so mi postali jasni in razumljivi in kako se je potem vršila v moji notrajnosti sprememba in se mir in sreča tamkaj naselila.

Ne bom tolmačil Krista, ne; po mojem mnenju naj bi bilo vsako razlaganje njegovih naukov, naravnost prepovedano.

Sleherna kristjanska vera je priznala, da je vsak — ne gledé na to, je-li razumen ali omejen — pred Bogom jednak in božja beseda vsem dostopna. Kristus je celó o tem govoril, da hoče Bog, da se razodene prinrostim, kar ostane prikrito modrim. Ne more se vsak seznaniti z vsemi tajnostmi vede, ki si pomaga z dogmatično razlago svetega pisma. Vsi pa morejo in morajo razumeti, kar je Kristus oznanil splošnosti.

Razbojnik, poleg Krista na križu viseč, je zadobil v veri na odrešenika svoje zveličanje. Ali bi morda ne bilo prav, če bi se hudodelniku odpustila smrtna kazen na križu, da bi mogel ljudem pripovedovati, kako se je v njem zbudila vera ha Kristusa?

Jaz sem podoben roparju na križu; kajti tudi mene je rešila vera v Kristove nauke. Primera morda ni dobro izbrana, a venda daje jasno sliko mojega prejšnega obupnega strahu pred življenjem in smrtjo in moje sedajne sreče in mirnosti. Kakor oni hudodelnik, zavedal sem se tudi jaz, da sem dotlej živel slabo in nedostojno in z mano vred večina ljudij. Kot on, občutil sem udi jaz svojo in nesrečo svojih bližnjih; zaprt mi je bil vsak izhod, le v smrti sem videl svoj spas.

Kakor on na križ, tako sem bil priklenjen jaz na bedno življenje, in kakor njega, čakala je po dokončanem življenju, polnem brezkoristnega gorja, tudi mene strahotna tema smrti.

V vsem tem bil sem podoben razbojniku. Razlikovala pa sva se v tem, da je moral on umreti, jaz pa sem bil obsojen živeti še naprej. On je verovaí na odrešenje svoje duše onkraj groba, — jaz pa te vere nisem imel, ker me je čakalo še pozemsko življenje. Tega življenja pa nisem umeval, gnusilo se mi je. Naenkrat pa me je prešinila beseda Kristova; postala mi je jasna, in življenje in smrt zgubljala sta za-me svoje strahote. Mesto obupa naselila sta se v meni radost in sreča. V sledečem hočem pripovedovati, kako se je ta sprememba v meni izvršila.

I.

Poročati hočem, kako sem prišel do umevanja Kristovih naukov. Mene je zanimal najbolj oni nauk, kjer govori Kristus o ljubezni, ponižnosti in samozatajevanju ter o povračilu hudega z dobrim. Ti nauki so mi vedno najdoločnejše izražali idejo krščanstva. Te sem najbolj negoval in ti so me po vseh prestanih obupih in po življenju polnem brezverstva učili gledati življenje v smislu krščanskega ljudstva in me kakor to pripeljali v naročje pravoverne cerkve. Toda kmalu potem, ko sem se cerkvi podvrgel, sem zaznal, da ne bom tukaj našel dejanskega izvrševanja onih naukov krščanstva, ki sem jih smatral za najvažnejše, in da v cerkvenih naukih niso v tej meri uvaževani, kakor se mi je zdelo potrebno. V začetku nisem obračal tolike pozornosti na posebnost cerkvenih naukov in sem menil, da bo cerkev razum pomembnosti, katero sem pripisoval ljubezni, ponižnosti in samozatajevanju, pripoznavala tudi še dogmatično važnost. V tem nisem videl nič škodljivega. Pozneje pa sem vendar-le prišel do spoznanja, da to posebno umevanje ni bilo brez važnosti. Da cerkev preganja in vojne odobrava, da državo v tem celó podpira, kakor tudi prepiri radi razlik v verskem izpovedanju, — vse to me je odvrnilo od cerkve. Njena mlačnost napram onim naukom, ki sem jih imel jaz za poglavitne, nasprotno pa njeno posebno uvaževanje tega, kar se mi je zdelo postransko, porušilo mi je zaupanje do nje. Prepričan sem bil v dno duše, da greši cerkev v tem, ker važnost onih naukov sicer priznava, vendar pa jih ne postavlja v ospredje, — in to ni moglo dati utehe moji duši, ki je hlepela po resnici. Cerkev mi ni dala tega, kar sem od nje pričakoval.

Prestopil sem iz nihilizma k cerkvi, ker sem sprevidel, da življenje ni možno brez vere, brez notrajne možnosti, razločevati dobro od hudega. Upal sem v njej najti razjasnitve. Toda v krščanstvu, kot kar sem ga smatral v začetku, videl sem le prazne besede in predpise brez jedra, ki ne morejo dati jasnih in obveznih navodil za življenje. Cerkvi nisem mogel slediti na tem potu. Čutil sem potrebo, da uravnam svoje novo življenje na temelju krščanskih resnic, toda ta cerkev učila me je življenja brez vsebine, brez notrajne vrednosti. Brezpomembnih predpisov gledé vere v dogme, gledé spolnjevanja zakramentov, predpisov, kako se je treba postiti in moliti, — vsega tega nisem potreboval! Kar sem iskal — pravil temelječih na krščanskih resnicah — nisem našel. Vse hudo: zatiranje naših bližnjih, razliko v veri, človeško sodbo in vojne, — opravičuje cerkev. Sicer oznanuje ponižnost, odpuščanje žaljenj, samozatajevanje, ljubezen do bližnjega, — a vendar pospešuje vse to, kar se ne more s temi Kristovimi nauki spraviti v soglasje.

So-li nauki Kristovi taki, da se jih more poljubno tolmačiti? Tega nisem mogel verjeti. Nasprotno: v evangelijih so določbe o dogmah nejasne, nauki gledé izpolnjevanja Kristovih besed in pridig pa natančno obrazloženi in določni. Cerkev je ravnala z njimi ravno narobe. Dogme*) in iz njih izvirajoče, za kristjane obvezne dolžnosti je cerkev razlagala zelo obširno, dočim je izpolnjevanje Kristovih naukov omenjala le mimogredé v mističnih, nejasnih besedah. Ali je bila to Kristusova volja, ko jih je razširjal? Jasnosti v tem pogledu mogli so mi dati edino evangeliji. Čitaj sem jih neštetokrat. Kot nekaj posebnega mikala me je vedno najbolj pridiga na gori. Nikjer drugje ne govori Kristus tako slovesno, nikjer nam ne podaja toliko nravnih, pri tem pa lahko umljivih, vsakemu v srce segajočih navodil; nikjer drugje ne govori k toliko *raznim* ljudem. Ako so sploh obstojala kedaj jasna, določna krščanska navodila, izrekel jih je Kristus tukaj. V teh treh poglavjih evangelista Matevža iskal sem pojasnila. Bral sem pogostoma pridigo na gori in vsakokrat občutil isto: občudovanje in ginjenost pri čitanju onih besed, kjer je govor o tem, da naj ponudi človek, ki je udarjen, svojemu sovražniku drugo stran lica, naj mu daruje svojo zadnjo srajco, — in kjer govori Kristus o miroljubnosti proti vsem in o ljubezni do naših sovražnikov; — a objel me je vedno isti čut neutehe. Pomena teh besed nisem mogel razvozlati; z istimi se zahteva naravnost nemogoče samozatajevanje, ki uničuje življenje, kakor sem ga jaz pojmoval, — in tako se mi je dozdevalo, da ne more biti to, da se popolnoma vsemu odpovemo, neobhodni predpogoj za našo rešitev. Nisem pa bral le pridige na gori, bral sem tudi vse evangelije in vse teologične komentarje k pridigi. One teologične razlage, da merijo izreki v pridigi na tisto popolnost, katero naj skuša človek doseči, da pa je pali človek popolnoma grešen in se iz lastne moči ni v stanu povzpeti do one popolnosti, — nadalje da leži rešitev človeka v veri, v molitvi in v milosti: — razlage s tako vsebino me ne utešijo. Bile so mi nedoumne, nisem jih mogel priznati, ker je Kristus navzlic temu, da je vedel, da bi človek ne mogel spolnovati iz lastne moči njegovih naukov, nam vendar dal tako jasna in čudovita navodila, ki naravnost zadevajo vsakega posameznega človeka.

*) Od latinske besede *nihil* — nič; torej *nihilist* — človek, ki nič ne veruje.

*) dogme — verske, tudi cerkvene resnice.

Naznanilo.

Pri zadnji seji podpornega društva "Slovenija" C. S. B. P. J. štv. 44 se je vsled sklepa znižalo vstopnino na $1, in to v svrho, da podamo rojakom, ki še ne pripadajo nobenemu društvu, ugodno priliko, da se zavarujejo za bolezen in za slučaj smrti. Zavarovanje je dandanes gotovo za vsakega prepotrebno.

Pripomniti pa moramo, da je znižanje pristopnine le začasno, in po preteku gotovega časa prilika ne bo več tako ugodna.

Društvo "Slovenija" je eno najstarših slovenskih podpornih društev ter tudi usmrtnina izredno ugodna.

Opozarjamo vse cenjene rojake, ki želijo postati člani omenjenega društva, da se prijavijo pri kateremkoli društveniku ali pa 587 So. Centre Ave., da dobijo potrebna nadaljna pojasnila in navodila.

Odbor.

Malo več poguma!

Viljem Napier je v svojem razgovoru glede vojne pri Vera rekel, da je bil glavni stan španske armade premagan in zapoden v beg, ne meneč se za besede svojih zapovednikov. Nato steče neki mladi vodja, Havelock po imenu, pred bežeče in jim z gromovitim glasom veleva: "Za menoj!" Kot strela udarijo Španci na Francoze. Iznenadeni sovražniki so nato pometali orožje od sebe in pobegnili. Vojna je bila dobljena. — Ali se ne da primerjati ta slučaj z našim vsakdajnim življenjem? Nekoliko več neustrašenosti odpodi tudi bolezen od nas. Tudi bolezen nas napade v sredini — v Želodcu, in ako ohranite ta organ zdrav, ohranite zdravo tudi vse svoje telo. To pa se zamore zgoditi le s Trinerjevim zdravilnim grenkim vinom, ki je najboljše sredstvo za pospeševanje in urejevanje prebave. Dela dober tek, ojačuje drobovje, ustvarja novo kri in krepi živce. V vseh boleznih jedino pravo in zanesljivo zdravilo.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

JAVNA ZAHVALA.

Spoštovani Dr. E. C. Collins M. I.

Vam naznanim, da sem po Vaših zdravilih zadobil prvotno zdravje in moč nazaj, kar se nisem nadejal, ker jaz sem se štiri mesece poprej zdravil pri druzih zdravnikih, vsaki mi je zagotovil, da me ozdravi, a je bilo vse zaman.

Jaz sem že popolnoma obupal nad svojo boleznijo, a vendar sem se slednjič na Vas obrnil in sedaj popolnoma ozdravil. Sedaj vem, kateremu zdravniku je za verjeti. Jaz Vas bodem vsakemu priporočal, ker Vi ste edini, kateri zamore vsakemu pomagati.

Sedaj se Vam še enkrat lepo zahvaljujem in ostanem Vaš iskreni prijatelj.

John Lovsha,
Box 27, Jenny Lind, Ark.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

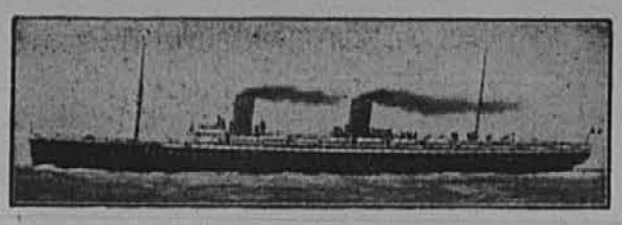

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence	30.000 ton.	La Lorraine	22.000 ton.
La Savoie	22.000 ton.	La Touraine	15.000 ton

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 32 Broadway St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 216—17. cesta, St. Louis, Missour.

Slovenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave. blizo 18. ulice Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

F. J. SKALA & CO.
320-322 W.18.St., prodaja prevoznih listkov

ČEŠKA, SLOVANSKA BANKA.

Menjuje tuj denar, iztirja glavnice in preskrbuje vrednostne listine po celem svetu sosebno pa v Avstro-Ogrski in Zdr. državah. Sestavlja plačilne in druge pravne listine. Izterjuje dedščine. Zatopstvo prekmorskih družb: Bremen Hamburg Rotterdam in francoske črte.

V slučaju zadrška ali zaprek, obrnite se naravnost na nas

Zatopniki sprejmejo potnike na postajah.

F. J. SKALA & CO.
320—322 W. 18th Str. Chicago, Ill.

14. ulica vogal Blue Is. Ave.

Yondorf Bros

Najboljše obleke za primerne cene.....

Najboljše izbira možkih oblek in sukenj na zapadni strani,

Ena cena za vse. Možke obleke modnega kroja od

$10.00 do $28.00

Zimske suknje za možke najboljšega kroja

$8.00; $15.00 do $25.00

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
669 Loomis St. Chicago, Ill.
JOHN KAKER, EDITOR.

Katered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription $1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiselni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek a velja za AMERIKO:
za celo leto $1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je
'Glas Svobode'
669 Loomis ST. CHICAGO, ILL.

231

Dopisi.

Pueblo, Colo.,24. oktobra.

O ti presneti "Glas Svobode", da ne prizanašaš nikomur, ampak vsakega krivičneža po zasluženju bičaš! Saj našega Janezka bi pustil pri miru, ko dobro veš, da ne more nikomur škodovati!

Ko je "ta mali Janezek" čital štv. 42 "Glas Svobode", v katerej je videl svojo fotografijo, skoči pokonci, pokrije se z nekim starim, rujavim cilindrom, ki ga je kupil pri starinarju za 10 centev, — in hajd v gostilno! Pijan kot bacek lazil je po gostilnah okrog in upil: "To je mož, ki ima groš! Kdor nima vedno 500 copakov v svojem arštetu, ta ni mož!" Janezek, povem ti, da vemo vsi Slovenci v Puebli dobro, čegav si; tudi dobro vemo, koliko je tvojega. Le daj nazaj vsakemu svoje, in tebi ne bo ostalo niti pet centov. Ali se še spominjaš, kako si bil bogat pred nekaj leti, ko te je moralo mesto rediti? Seveda takrat še nisi imel tistega sečla, katerega si malo kasneje dobil. — Johan, Johan! S svojo baharijo si podoben neke male vrste petelinčku, ki skače po plotih in venomer upije svoj "kikiriki", — drugi petelini pa ga popolnoma prezirajo. — Tudi ti morda misliš, da smo tukajšni Slovenci v tebe kar zaljubljeni, — a mi niti ne vemo, da živiš med nami.

Deseta božja zapoved pravi: "Ne želi svojega bližnjega blaga." Toda ti, katoliški nevošljivec, bi vendar rad le sam živel, druge pa uničil. Hodiš po gostilnah in upiješ: "Pri meni se brije po pet centov, lase striže po petindvajset!" Je-li to krščanska ljubezen do bližnjega, da hočeš stem našemu poštenemu in priljubljenemu rojaku Jos. Somraku snesti kruh od ust? Vendar se tvoj katoliški, hudobni naklep ne bo posrečil. Vsi Bessemerski Slovenci smo sklenili, da bomo raje plačali Somraku capak, kakor k tebi hodili zastonj. Rojakom v Puebli svetujem, da se ogibljejo tega Cirilovega petolisca, ki misli, da ima večjo pravico do življenja, nego mi ostali. Naj hodijo vsi rojaki v novo brivnico Josipa Somraka, katera se nahaja na E. Northern Ave. zraven mesnice g. M. Geršiča. Bolj je vreden naše podpore kakor pa Cirilov podrepnik.

Žuzemberčan.

Še nekaj Calumetskemu Maričetu.

Pueblo, Colo., 28. okt.

Mariče na Calumetu, ki je v tako kratkem času zaslovelo po celi Ameriki in deloma tudi po Evropi, mora vendar imeti neko zaljubljeno dlako nekje na svojem životu. Po širni Ameriki slovenski farji kar norijo za njo. Tudi South-Chicaškega fajmoštra Krajnca je zmotila njena zaljubljena dlakica — a dobil je od nje iz samih fig lepo spleteno košarico! Prav imaš, Mariče! Najbolj "fejst" je za te vendar-le še Klopčič, kojega ljubezen je resnično globoka in vztrajna. Bogve, če bi se te Kranjc na vse zadnje še ne naveličal in te odposlal komu drugemu.

Gotovo se našemu Ciriłu, kadar bere od zaljubljenega Maričeta, kar sline cede, kakor lačnemu človeku, ko vidi bogato obloženo miso. Mariče, morebiti dobiš pismo tudi od našega Cirila! Toda pazi se; on ni Klopčič! Če ne boš tako plesala, kakor bo godel on, te pošlje — v Baltimore Ohio.

Bodi torej oprezna!

Tvoj prijatelj.

Pueblo, Colo., 2. novemb.

Tam nekje v Glencoe, Oh., zbrana mora biti lepa "Proletarčeva" druhal. Jaz bi rad vedel, kake vrste socijalisti so ljudje v Glencoe, ki dopisujejo v "Proletarca". G. Zavrtnik in Vaši agenti, ako se hočete nazivati socijaliste, dajte se o socijalizmu prej malo poučiti, da v "Proletarca" ne boste mazali sama obrekovanja in kradli čast ljudem, ki Vam niso nikdar nič žalega storili. Tak socijalizem, kakoršen je Vaš, naj se gre solit! Vaš socijalizem in farški klerikalizem sta si sorodna (zato sta se zvezala! — Opomba uredništva); oba imata iste cilje, namreč s terorizmom priti do nadvlade. Kdor ne trobi v duhovniški rog, je brezverec, grešnik, antikrist itd. — in kdor se ne uklanja g. Zavrtniku in njegovim novodobnim socijalistom, ta je goljuf, slepar itd. Zavrtnik naj se šteje srečnega, da socijalisti drugih narodnostij ne morejo čitati "Proletarca"; kajti ako bi to vedeli, bi ga gotovo linčali — nekrvavo seveda.

Ne mislite, da škodujete ali da bodete škodovali listu "Glas Svobode" s svojim hudobnim obrekovanjem. Nasprotno: s svojo divjo gonjo, — ki znači, da se bližate žalostnemu koncu, — mu indirektno pridobivate prijatelje "Glas Svobode" je jedini slovenski list, ki je odprl in še odpira oči Slovencem v tej deželi. Nikar ne mislite, da smo Slovenci tako slepi, da bi ne spoznali Vaših pravih namenov. Z Vašim listom "Proletarec" tudi ostali časopisi niso dosti prida, ali pa še slabši, ker vsi ti razsirjajo le duševno temo.

G. Zavrtnik, pravi socijalist ne pozna sovraštva in tako grdega obrekovanja, kakoršnega se poslužujete Vi in Vaši ljudje. Pravi socijalist spolnuje Kristusov nauk, ki se glasi: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe."

Raditega Vam svetujem, g. Zavrtnik, ako imate resno voljo biti socijalist, držite se teh dobrih naukov, in odložite jezo in nevošljivost, ki krasi Vašega najnovejšega zaveznika — župnika Sojarja. Verujte mi, ta Vas ne bo spravil na noge! Kadar mu bo kazalo, pustil Vas bo na cedilu — in Vaša ladjica se bo — potopila.

Pozdrav vsem pravim socijalistom in bralcem tega lista.

Sovražnik obrekovanja.

Društvene vesti.

V Barberton, O., so rojaki vkljub vsem oviram tamkajšnih klerikalcev usttanovili dne 23. sept. t. l. svobodomiselno društvo pod imenom "Triglav", katero so priklopili S. N. P. J., ki mu je dala štev. 48.

Izvoljeni so bili:
Predsednik: *Martin Železnikar.*
Podpredsednik: *Alojz Balant.*
Tajnik: *Franc Tonja.*
Zapisnikar: *Anton Gabrovšek.*
Zastopnik in blagajnik: *Ivan Jankovič.*
Reditelj: *Franc Martinčič.*
V bolniški odbor: *Ivan Belčič, Ivan Balant* in *Franc Močilnikar.*

Tudi svobodomiselni rojaki v Aspen, Colo., ne marajo zaostajati za drugimi. Tudi ti so si ustanovili društvo "Narodni Dom" štv. 49 in ga podredili S. N. P. J.

Uradniki društva so:
Predsednik: *Josip Debevc.*
Podpredsednik: *Andrej Teršelič.*
Tajnik: *Andrej Rigler.*
Zapisnikar: *Anton Tekavc.*
Blagajnik: *Franc Peček.*
Računska pregledovalca: *John Rus* in *Alojz Čampa.*
Bolniški odbor: *Joe Hočevar* in *Anton Kastelic.*
Reditelj: Anton Zobec.

Društvene seje se vršijo prvi ponedeljek vsakega drugega meseca.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

Znižane cene

za potnike po Nickel Plate-železnici

so veljavne s 1. novembrom 1906 naprej in ostanejo tako dolgo v veljavi, dokler se drugače ne ukrene. Cene za lokalne potnike na vseh postajah Nickel Plate železnice so znatno znižane od prejšnih cen, in sicer sledeče:

Prvi razred: Iz Chicago v Buffalo $10.50; Erie $8.55; Cleveland $6.75; Bellevue $6.35; Fostoria $5.70; Findlay $5.50 in Fort Wayne $3.75.

Drugi razred: Iz Chicage v Buffalo $9.50.

Gledé znižanih cen za vsa druga mesta, kakor tudi mesta, ki so v zvezi z našo progo, in mesta, kamor vozijo naši vlaki direktno onstran Buffalo — blagovolite uprašati na postajah, kjer kupite vozni listek.

Mestni uradi 107 Adams Str. in Auditorium Annex, postaje La Salle St. Sta.; 31th Street, Englewood, in Grand Crossing, Ind. *"Telephones" Central 2057 in 6172.*

(nov. 30.—06.)

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinzon stara izdaja) '.. ..	60c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča ..	6.60c
Mali vitez I., II. in III. del .	3.50c
Kralj Matjaš	50c
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar	.30
Potop	3.20c
Preko morja	40c.
Opatov praporšček..	35c
Elizabeta angleška kraljica ..	20c.
Jama nad Dobrušo..	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri..	20c
Tiun Ling	20c
Strelec..	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec..	25c
V gorskem zakotju..	20c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčkovega Jožeta	1.25c
Deteljica..	30c
Krištof Kolumb..	40c
Kortonica	30c
Žrtev razmer	.25

Knjige pošiljamo poštnine prosto.

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NAS!

Ako mi naznanjamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spretnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo zdravili vse tajne bolezni mož. Celo življenje smo zdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdrávili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Zdr. državah. Mi smo dovršili višje šole v Evropi in pridemo iz Vaših krajev. Torej rojaki, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne pomišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloge. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega druzega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtu in sploh vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastonj in damo tudi nasvete brezplačno.

Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje, Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebno pri nas, pišite nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolézni v vašem materinem jeziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste stari ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.

703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

$6.00 SEST DOLARJEV

je sedajna vrednost

1 DELNICE PAROBRODNEGA DRUSTVA

American Navigation Company.

Kdor želi delnice kupiti še prej, predno cena istim zopet poskoči, naj takoj odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company

108 Greenwich Street,
NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Americam Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico $2.000.000, od katerih je že $1.500.000 uplačanih.

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod!

S tem se naročim na.....delnic družbe 'Americam Navigation Co' ter Vam zajedno pošljem znesek $.....kot plačilo za naročene delnice, katere mi blagosvolite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate ako prekoračijo naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrniti vposlano svoto v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna Podporna Jednota.

S.N.P.J. 1904

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, 206 Chestnut Str., Kewanee, Ill. JOHN VERŠČAJ, 1411 Clarence Ave. Chicago, Ill. MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.

Pomožni odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill. MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill. JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.

Bolniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn. JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa. MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

Našim naročnikom.

Malokdo naših rojakov, ki je naročen na naš list, si pri čitanju istega morda ne predstavlja, koliko truda, koliko sitnosti in stroškov stane, predno je ena taka številka gotova.

Upravni stroški so v zadnjem času nenavadno visoko narastli; zlasti se je občutno podražilo tiskanje lista in sploh vse, kar je v zvezi z izdajo časopisa.

Večkrat smo pozivali rojake, da se na list naročujejo in ga v krogu svojih prijateljev razširjajo, obljubujoč pri tem, da pričnemo z dvakratno tedensko izdajo, kakor hitro dobimo zadostno število naročnikv skupaj; naglaševali smo, kolike važnosti bi bil za ves slovenski narod po Ameriki tak napredek neodvisnega lista, ki jedini stoji na popolnoma svobodomiselni podlagi in ki v resnici dejansko izvršuje svoja načela in jih nima le na papirju.

Drugi listi dobivajo od vseh strani izdatne podpore, imajo trdno gmotno stališče, veliko število naročnikov itd. itd. — a mi smo navezani na sami sebe; ne moremo se zanašati na kaj drugega, nego na točno plačevanje naročnine. Žal pa, da nekateri naročniki tudi te svoje dolžnosti ne vršijo tako, kakor bi morali.

Ne tožimo radi svojih bolečin, a toliko lahko omenimo, da se mora upravništvo mnogo boriti s financijelnimi teškočami in da ogromne upravne stroške komaj zmaguje.

Vedno smo se trudili in se trudimo za zboljšanje in povzdigo lista. Da ustrežemo vsaj deloma svojim rojakom, ki želijo več berila, opustili smo svojim naročnikom na ljubo mnogo oglasov, na čemur je list sicer pridobil, a dohodki so se znatno znižali, in stem smo prišli v še večje neprilike.

S svojim neustrašenim nastopom proti vsakoršni hinavščini, bodisi duhovniški ali posvetni, pridobili smo si mnogo sovražnikov, ki tajno in zahrbtno proti nam rujejo in škodujejo listu, kolikor in kjer morejo. Zvezali so se proti nam tisti ljudje, ki smo jih razkrinkali in ki so se poprej sami med seboj smrtno sovražili; združila jih je proti nam le skupna maščevalnost. Mi smo osamljeni in vkljub vsem neprilikam se ne strašimo boja.

Tem večja dolžnost je torej vseh naših naročnikov in somišljenikov, da stojijo trdno, neomahljivo v tej borbi na naši strani in da nas z obilnim naročevanjem in točnim plačilom podpirajo. Priporočajte vedno in povsod naš list in razširjajte ga kar možno med onimi našimi rojaki, ki še niso naročniki. Uspeh take agitacije gotovo ne bo izostal. Stem listu in načelom, ki jih zastopa, najbolj koristite.

Upravništvo.

Misli.

Rimski klerikalci so proti vsaki delitvi — le "nebeške dobrote" delé prav radodarno. A tudi te je treba — mastno plačati.

• • •

Pravijo, da bo vsled vedno bolj naraščajočega izseljevanja v Ameriko primanjkovalo na Kranjskem delavcev. — Hvala Bogu, bodo vsaj ondotni lenuhi imeli priložnost pošteno se preživljati.

• • •

Socijalizem proglašajo oni za "bav-bav", kateri imajo slabo vest in ki v kalnem ribarijo.

• • •

Tvoj up je zastonj, če dejansko ne stremiš za tem, kar doseči želiš.

• • •

Dosedajne politične stranke na Kranjskem so se smatrale za poklicane, delovati le za nedelujoče, neproduktivne stanove. Le delavska, socijalnodemokratična stranka ima prosveto in blagor vsacega poedinega Slovenca za svoj smoter.

• • •

Največja nesreča na zemlji je denar v rokah nedelujočega ali brezumnega zemljana. Ta denar seje bedo, gmotno in duševno, med ljudstvom.

• • •

Kristovi nauki bodo našli vtelesenje (uresničenje) v socijalizmu. Dokler stoji svet, nastopali so v vseh narodih vseh časov Kristi pod raznimi imeni — duhovščina vseh ver pa jih je pobijala.

• • •

Ljubi svojega bližnjega ko samega sebe — glej pa da mu iz same ljubezni ne zlomiš hrbtišča. Pomagaj tako, da obdarovanega ne boš poniževal.

• • •

Pod šaro praznoverstva in nesmiselnih naukov rimskega klerikalizma tli v srcih slovenskega ljudstva zdrav, naraven razum, ki bo upepelil, kadar se razvname, terorizem naših duhovnikov. Jasna mu bo potem pot v bodočnost.

Adijo, mežnar!

(Po resnični dogodbi.)

V neki vasi na Slovenskem se je priklatila popoludne skozi odprta vrata v cerkev ščetinasta žival, ki ima spredaj rilec, zadaj pa zasvedran repek. Ker jo je jelo srbeti po hrbtu, se je drgnila ob vrata in jih tako zaprla.

Zvečer je prišel cerkovnik zvonit večno luč. Kmalu je slišal, da kruli nekaj po cerkvi. Pogledal je izpod zvonika skozi ključavnico v cerkev in videl okroglo žival.

Prestrašenemu možu je prišlo takoj na misel, da mora biti to sam vrag, ki je izkušal že sv. Antona in se zna spremeniti v vsako živo bitje.

Čisto zbegan je tekel cerkovnik v župnišče poročat gospodu, kaj je v cerkvi. Župnik je šel takoj z blagoslovljeno vodo in knjigo panat "peklenščeka".

Cerkovnik je odprl vrata in župnik se je razkoračil na pragu in na glas pričel deklamovati svoj hokus-pokus in svoje "panarije".

Kruleča žival plane z vso silo venkaj in majhnemu župniku ravno med noge ter ga v divjem diru odnese na svojem hrbtu po bregu navzdol.

Ves trd je strmel cerkovnik za njima; neprostovoljni jezdec pa je zaklical prav žalostno v smrtnem strahu: "Adijo, mežnar, moli zame, — mene je že hudič vzel!"

K—r.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peči in pohištvo pri NAS

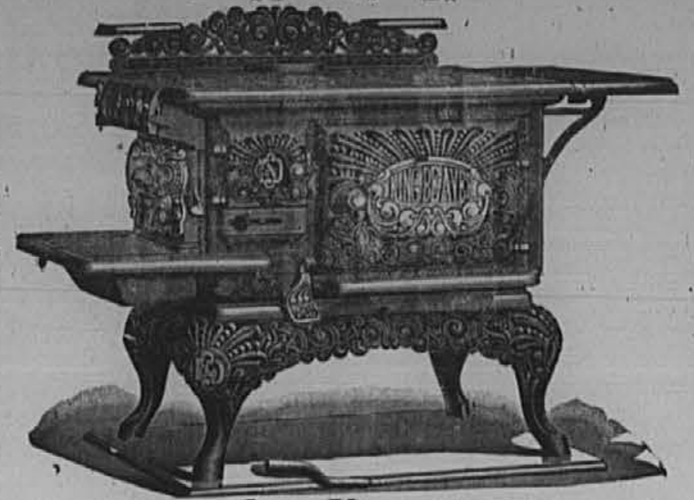

Jas. Vasumpaur,
na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Pozor! **Pozor!**

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače— najboljše in najfinejše unijske smodke. **Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.**

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

POROCNE SLIKE

izdeluje v najlepših pozičijah. Vsaka podoba je lepo in naravno zgotovljena. Vsakovrstne družinske in društvene slike v poljubni velikosti za nizko ceno. Tudi povečuje manjše slike v naravno velikost

Wilke

The Reliable Photograph.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883 PHONE CANAL 287

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano, To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamnikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za možke obleke.

J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Slika predočuje zlato damsko uro (Gold filled.) JAMCI SE ZA 20 LET.

V naravni velikosti slike.

Kolesovje je najboljši ameriški izdelek -Elgin ali Waltham. Te vrste ura stane le **$14.00**

V obilo naročbo se priporoča vsem Slovencem in Hrvatom dobro znani

Jacob Stonich,
72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanajst kabinetnih slik, pri fotografu

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE

L. Hagendorff.

Vogal Reed in Oregan ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARA IN IZKUŠENA

CUNARD LINE

ustanovljena leta 1840.
PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI
PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA"	13,600 ton.
"SLAVONIA"	10,600 ton.
"PANNONIA"	10,000 ton.
"ULTONIA"	10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se iščejo agentje!

F. G. WHITING, ravnatelj.
67 Dearborn Str. CHICAGO.

P. Schoenhofen Brg. Co's.

Najboljše pivo je

Edelweiss

Se prodaja povsod.
Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

—gostilničar—

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

HUSPOSKA BRATJE. Slovenski fotografični atelije mej Slovenci dobro znan. Izdeluje najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.

1841 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za $3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Smrtno ponesrečil.

Ko je 26. pr. m. 18letni hlapec Franc Krajšek, uslužben pri posestniku Venetu v Bučki, peljal z dvoupreženim vozom sod vode domov, splašila sta se mu konja, da je Krajšek padel pod voz, kjer je dobil tolike poškodbe na glavi, da je bil na mestu mrtev.

Smrt 114letne.

V občini Labatlan (komitat Ostrogon) je umrla pretečeni teden vdova Habern, rojena Schwarz, stara 114 let. Starka, ki je bila rojena leta 1792, tedaj dve leti po smrti cesarja Jožefa, je živela v treh stoletjih. Zanimivo pa je, da je starka bila 107 let božjastna, vsled česar je bila skoraj sto let vselej od jeseni do spomladi v postelji. Imela je 14 otrok, od katerih jih je 10 umrlo že v "nežni starosti" 70 do 80 let. Štirje otroci še žive. Razen tega žaluje za njo 30 vnukov, 60 pravnukov in 1 vnukov vnuk.

Električna železnica.

Vipavska dolina dobi prihodnje leto svojo električno železnico, ki bo vozila do Postojne in bo velikanskega pomena za ves tamošnji okraj. Izrabili bodo vodne sile pritoka reke Vipave z imenom Hubelj in zgradili elektrarno, ki bo oddajala električni tok tudi za svečavo in obrtno porabo celi vipavski dolini in tudi Gorici. Poklicalo se je iz Švice strokovnjaka v teh zadevah, inženirja Moserja, ki vodi sedaj celo akcijo za ustanovitev konsorcija.

V Ameriko

se izseljuje iz postojenskega okraja vedno več ljudi. Ob torkih, ko se izdajajo potni listi, je okrajno glavarstvo kar oblegano od izseljencev. Dne 16. m. m. je izdalo okrajno glavarstvo 86 potnih listov in 39 legitimacijskih listov. Žalostno znamenje za avstrijske razmere!

Velikansko elektrarno

napravi gosp. Josip Lenarčič, posestnik Turnške graščine pri Krškem. Elektrarna bo stala pod savskim mostom pri Krškem in se bo iz nje dobivala električna razsvetljava za celo Savsko dolino od Sevnice do Brežic; elektrarna utegne oddajati električno razsvetljavo tudi Zagrebu.

Proti povišanju poštnih in telefonskih pristojbin

je pričela dunajska trgovinska zbornica veliko akcijo ter pridobiva za njo tudi druge trgovinske zbornice v Avstriji. Trgovci v Pragi so sklenili, da z novim letom odpovedo naročbo na telefon,, ako se pristojbina zviša.

Umrl

je v Mokronogu ondotni c. kr. notar g. Makso Kosér.

Požar, ki je zahteval več življenj.

4. m. m. je začelo goreti pri posestniku Ivanu Medvedu v Velikih Češencah pri Zatični in je pogorela hiša, hlev in kozolec. Zgorela je tudi devet mesecev stara domača hčerka, njen 3letni brat pa je dobil take opekline, da ne bo okreval. Zadušila se je v dimu 200 K vredna krava, prešiča so pa morali zaklati, ker je bil ves opečen. Škode je 4000 K. Zažgali so otroci.

Poneverjalec 116,000 K oproščen.

Kmečki porotniki v Tarnopolu so oprostili davkarja Dudzinskega, ki je v 20 letih poneveril 116,000 kron s ponarejanjem davčnih knjižic.

Nova opekarna Smola & dr.

Gosp. Smola, graščak na Grabnu pri Novem mestu, gradi v družbi gg. Ogoreutza in Hočevarja (oba trgovca v Novem mestu) veliko novo opekarno na svojem posestvu par streljajev od Žabje vasi. Opekarna, ki mora prihodnjo spomlad že pričeti z delom, bo popolnoma urejena; delovala bo s parnimi stroji.

Elektrarna na Dvoru.

Kakor se nam poroča, namerava knez Auersperg zgraditi ob Krki na Dvoru pri Žužemberku veliko elektrarno, katere tok bi preskrboval večje kraje od Dvora do Novega mesta. Tozadevni načrti so predloženi novomeškemu mestnemu zastopu, kateri se te dni bavi z njih preiskavo. V ugodnem slučaju se bo zadeva že pri prihodnji seji odločila.

Ljubljanski župan odlikovan.

Srbski kralj Peter I. je podelil ljubljanskemu županu gosp. Ivanu Hribarju red sv. Save III. vrste.

Divjo mačko je ustrelil

posestnika sin Franc Fink iz Smuke pri Žužemberku. Mačka je prišla na domač vrt.

Črnagora.

Kakor smo že svojedobno poročali, je dal črnogorski knez Nikola svojemu narodu ustavo. Volitve poslancev so se nedavno izvršile in vkratkem se snidejo v skupščino (parlament). Izvoljeni so bili na celi črti pristaši vlade, in s takimi elementi bo knez lahko shajal. Sicer pa dosedaj v Črnigori itak še niso imeli raznih političnih strank, kakor jih imajo po večjih in civiliziranih državah, ter je bilo do tega časa razmerje med "gospodarjem", knezem, in med narodom, čisto patriarhalično (družinsko). Ustavno življenje se bo šele sedaj jelo razširjati in z njim bodo zrastle tudi stranke.

Kemična tovarna.

Na ljubljanskem polju, pri Mostah, bodo vkratkem postavili kemično tovarno, katere se zlasti Udmatčani in Mostjani zelo veselijo, upajoč pri tem na dober zaslužek in boljše čase. Koristila pa bo tudi Ljubljani mnogo.

Defravdiral

je 26letni poštni oficijal Josip Süss pri poštnem uradu v Ternitzu na Spodnjem Avstrijskem okoli 12,000 kron denarja in neznano kam pobegnil.

Nesreča na železnici.

Na Rakeku je padel pri tovornem vlaku med odbijače 42letni železniški sprevodnik Anton Lubej, rojen v Zadobrovi, stanujoč na Vodmatskem trgu št. 4, ki so ga tako pritisnili, da je bil takoj mrtev. Prepeljali so ga v ljubljansko mrtvašnico k Sv. Krištofu. Po nesrečnežu žaluje vdova in devet mladoletnih otrok.

Zakonska drama.

Na Viru pri Dobu je 17. oktobra t. l. 68letni mož svojo ženo, staro 63 let, radi *ljubosumnosti* zabodel z nožem v trebuh. Uboga žena je po strašnih mukah v 24 urah umrla. Takoj po smrti matere pa je peljal sin svojega očeta-morilca v zapor na Brdo. Pač žalosten tak prizor.

Krojaški štrajk v Trstu.

Krojači in modistinje, ki so nedavno pričeli stavkati, vztrajajo še vedno v štrajku. Ko so zadnji teden priredili po mestu demonstracijski sprevod, pridružilo se jim je mnogo radovednežev, da je množica znašala več tisoč glav.

Iz veselja.

Ko je otvoritveni vlak pripeljal na postajo Bohinjska Bistrica, eksplodirala je na bližnjem griču dinamitna patrona, kar je povzročilo veliko paniko; splošno se je mislilo, da je bil na dvorni vlak nameravan atentat. Ko se je po trudapolnem iskanju orožnikom posrečilo dobiti povzročitelja, nekega vrtnarja, je ta izjavil, da je to storil iz veselja, ker je prišel prvi vlak.

Emil Bachman,
580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastav in druge potrebščine.

Kedo vam zamore pomagati.

Ako ste bolni, slabi ali v nevolji?

Na svaki način samo oni zdravnik, kateremu so dobro znane vse človeške bolezni, trpljenja in slabosti!

ROJAKI! Pazite komú poverite zdravljenje Vaših boleznij!

Kajti v Vašem zdravju obvisi Vaša prihodnost, kakor tudi Vaše družine, Vaših malih in dragih, za katere se mučite in delate. Zatoraj rojaki, ako Vam je potreba nasveta ali zdravniške pomoči, vedite, da je naš stari, izkušeni in po celem svetu znami in slavni:

Dr. E. C. COLLINS Medical Institute,

edini, kateri zamore in kateri garantira, da Vas zagotovo ozdravi od katere koli akutne, kronične ali zastarele bolezni kakor: bolezni na plučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehurju, kakor tudi vse bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhialni, pljučni in prsni kašelj, bluvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, rokah, nogah, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali pre liv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke onanije (samoizrabljevanja), šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastenični glavobolj, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternini i. t. d., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in edini, kateri ozdravi jetiko in Sifilis kakor tudi vse

tajne spolne bolezni moške in ženske.

POZOR! Zakaj drugi zdravniki ali zdravniški zavodi nimajo pismenih zahval ali slik od ozdravljenih bolnikov! **Odgovor! Zato** ker niso nikogar ozdravili — potem je popolnoma naravno, da se jim ljudje ne zahvaljujejo.

Tu donašamo par slik onih bolnikov katere je naš slavni Dr. E. C. COLLINS, M. I., v zadujem času popolnoma im do kraja ozdravil.

Ozdravljen: bolezni v prsih, težkega dihanja in slabosti.

VLADIMIR S. JOVANOVICH, New Albany, Ind.

Ozdravljen: bolečin **v križu in rheumatizma** v rokah in nogah,
JOZO PERNAR,
Box 212. Richmond, W. Va.

Ozdravljena: težke prsne bolezni in **reumatizma v križu** in ledjih.
TEREZIJA KUMOR,
10113 Commercial Ave., Chicago, Ill.

Ozdravljen: **Rheumatizma** in stisnenja mehurja.
BOŽO DOBRAŠ, Box 51 Boston, N.Y.

Ozdravljen: **Dispepsije in želodčnega katarja.**
MILOŠ LAVRNIC,
A. V. S. Co. Leadville, Colo.

Ozdravljen: **prebadanja v rebrih.**
MARKO TRBOVIĆ,
23 River Bank, Kansas City, Kans.

Ozdravljena: bolezni v prsih želodčnega katarja težkega dihanja in bolezni srca.

MICHALINA MOKRAWIČKA,
45—5th Street, Passaic, N. J

Imamo še na stotine drugih pismenih zahval od ozdravljenih bolnikov, — katerih pa radi pomanjkanja prestora nemoremo vsih naenkrat objaviti. — **Zatoraj rojaki Slovenci!** Predno se obrnete na kakega zdravnika ali zdravniški zavod — prašajte nas za svet — **ako ste bolni, slabi ali nemočni** — ali ako Vas drugi zdraviki niso mogli ozdraviti, — točno in brez vsacega sramovanja opišite Vašo bolezen v svojem materinem jeziku — pišite koliko ste stari — koliko časa traja bolezen ter vse glavne znake bolezni. Ako Vam bolezeni popolnoma znama, pišite po knjiga **Zdravje** katero dobite **zastonj,** ako pismu priložite nekoliko poštnih znamk za poštnino. — Pisma naslavljajte na sledeči naslov:

DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,

140 WEST 34th ST., NEW YORK, N. Y.

potem smete z mirno dušo biti prejpričani Vašega popolnega ozdravljenja.

Kedor hoče osobno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 predpoldnem do 5 popoludne, — ob nedeljah in praznikih od 10 do 1.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - 1st Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potujoči Slovenec dobro došel. **C. HOFBAUER.**

MATIJA ERKLAVEC.

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah

CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.
Za obilen poset se priporočava

brata Košiček
590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

1880 — 1906

Zavarovanje za zdravja

Boljše je da se zacarujete proti boleznim, nege da si zavarujete življenje. Če ste zdravi, vam se ni treba bati, kaj bo z vsako družino, ker lahko vse potrebno preskrbite. Ako vas pa nadlegujejo bolezni kakor: kašlja, prehlajenje, slaba pljuča ali vnetje, potem je najboljše, da zavarujete svoje zdravje, če kupite najboljšo in najcenejšo palico za zdravje, in to je:?

W. F. Severa

SEVEROV

Balzam za pljuča.

Stari oče, stara mati, oče, mati, stric, teta, sin, hči

vsa družina in sosedove družine rabijo Severovo iznrstno zdravilo za pljuča, ker je res dobro izvrstno deluje. To zdravilo je že lečilo ljudi pred 25 leti, in vsako leto jih ozdravi več, Priporočajte ga svojim prijateljem. Cena 25c in 50c.

Kaj uživamo?

Zabasnost, neprebavnost in druge nerednosti prebavnih organov morajo biti do korenine preiskane. Vsa tista jedila, ki ne koristijo človeku, se morajo nadomestiti s koristnimi. Dobro se mora paziti, kaj človek je ali pije. Za popravljenje vseh napak prebavnih organov je pa najbolje ceno storjeno, ce vzamete izvrstno toniko za stare ljudi, okrevance in slabotne žene in to je:? Cena 75c

SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM

"Kako mora človek iskati boljše zdravilo kot je Severavo Zivljenjski balzam, ker ga gotovo ne more najti. Trpela sem na izgubi spanja, na prebavnosri, pa Severov Zivljenski balzam je v kratkem času popolnoma oždravil. Počutim se prov dobro."
Anna Cervenka, Moberly, Mo.

"Veseli me Vam naznaniti, da sem po rabljenju Severovega Zivljenskega balzam popolnoma ozdravel, in neprebavnost, na kateri sem dolgo trpel, mi več ne dela preglavice
Stanislav Gadura,
Oswego Falls, N. Y.

V vseh prodajalnah. -:- Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street, Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsim slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J. Dedrich je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od $1,00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street Chicago, Ill.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Centre Ave. blizo 19 ulice Chicago, Ill.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno za zabave in dvorane za zborovanja.

TELEFON CANAL 7641

Zanesljivo varnost

.....Vam nudi.....

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

652 Blue Island Ave.

s svojimi privatnimi predali za vlaganje in shranjevanje dragocenostij

Celoletna najemnina znaša $3.00.

VSAKO SOBOTO ODPRTO DO 8 URE ZVEČER.
Ustanovljena 1890.

RAZNO.

Važen dan!

Španska kraljica, ki je stara sedaj 19 let, je te dni slovesno praznovala svoj rojstni dan. Ob tej priliki je srečni soprog pomilostil več političnih zločincev, zlasti anarhistov.

Banko zaprli.

V Washingtonu, D. K., morala je "Aetna Banking & Trust Co. na višje povelje zapreti svoje prostore ter se je upraviteljem mase imenoval Robert Lyons.

Uboga cerkev!

V Mirnu na Goriškem je naznanil neko nedeljo župnik, da od sedaj naprej ne bo več ne petja ne orgljanja pri službi božji, ker za letos je organista cerkev že plačala. Za naprej pa ne more vse sama plačati, občina pa noče ničesar prispevati, ostanejo Mirenci brez orgljanja in petja. — To se pravi drugače: župnik hoče kljubovati ter izsiliti iz občine prispevanje za petje in orgljanje! — Občina pa naj bo lepo pametna ter ne da nič — bodo pri tihih mašah ljudje vsaj lažje molili! — Sicer pa, kako pridejo občine do tega, plačevati še organista in pevce! Saj ima vendar cerkve dosti denarja, da jih prav lahko plača. Enkrat se vendar mora pričeti z energičnim odporom proti vedno večjim cerkvenim davkom.

Važna iznajdba.

Varšavski inženir Weingott je izumil telefonski aparat, ki ni večji kakor žepna ura ter ga more vsakdo nositi pri sebi v žepu. Vsak naročnik dobi ključ, s katerim lahko odpre vsak telefonski kontaktni predalček, ki se nastavijo po vseh ulicah. Kakor hitro naročnik zveže svoj žep in telefon s predalčkom, lahko govori z vsako postajo.

Samo dekleta bi spovedoval.

Tri dekleta in en fant iz Mirna na Goriškem so šli k spovedi na Sveto goro. Frančiškan je spovedal dve punici po slovensko, potem je prišel fant na vrsto. Ali glej, vraga! Tu je frančiškana kar naenkrat zapustilo znanje slovenščine. Nič več ni znal slovenski — dasi je z dekleti kramljal prav lepo po slovensko! Fant ni mogel opraviti spovedi pri njem — pač pa zopet slovenska dekleta, ki so prišla za njim. Ni vraga! Dekleta bi marsikdo spovedoval!

Bogata Grenlandija.

Danski trgovec Bernburg je na svoji ekspediciji zasledil pri Alanjacznaku v Grenlandiji velikanska sladišča bakra, ki utegnejo postati največji bakreni rudniki na svetu.

Zboljšani telefon.

Neki abiturijent visoke šole v Tokio na Japonskem je iznašel telefon, s katerim bo možno govoriti na daljavo 3000 milj. Svojo iznajdbo je dal doma patentirati, a jo hoče tudi v drugih državah.

Katoliški duhovnik — premikasten.

Iz Indianopolis, Ind., se nam poroča: Dne 22. p. m. ob 10. uri zvečer je naš gospod Lavrič kolovratil precej natrkan po Calvelage Street proti svojemu domu. Prišedši na vogal Holmes Ave., kjer gradijo slovensko cerkev, so ga nenadoma napadle tri Angležinje, ki statnujejo v njegovi bližini, ter mu začele s kolmi rahljati grešne kosti in njegovo kranjsko mast pod rebrami s pestmi pretipovati, da je revež kričal kakor jesihar.

Na njegovo upitje je pritekla neka Slovenka in je z največjim naporom rešila maziljenca iz rok razkačenih napadalk; seveda je tudi sama dobila nekaj bunk v spomin.

Kaj je bilo povod, da so angleške babnice napadle s tako srditostjo našega "poštenega" župnika, je danes še uganka. Anti niso sekond Žiži tukaj? — Pst!

Lep napredek.

Največji dnevnik in glasilo nemške socijalistične stranke "Vorwärts" ima danes po došlih poročilih 112,000 odjemalcev in donaša čistega letnega dohodka $26,000, katera svota se vsa zopet porabi za propagando.

Veliko podjetje.

Kruppova livarna topov v Essenu na Nemškem vzdržuje 62,553 ljudij. Izmed teh je okoli 5,000 uradnikov, ostali pa so delavci raznih strok.

Grozne številke.

Najnovejša poročila javljajo, da je bilo na Ruskem l. 1905 umorjenih na ulici 14,130 ljudi, 900 vsled sodnih razsodb ustreljenih ali obešenih, in 19,524 ranjenih.

Največji trust

so ravnokar poklicali v življenje na Angleškem. Zbral je pod svoje okrilje vseh šestdeset tovarn, kar jih je jednake vrste na Angleškem, razun ene same. Letno se bo proizvajalo 300,000 tonov v skupni vrednosti 30 milijonov dolarjev.

Panamski prekop.

Rudninski inženir John McCafferty, ki se je ravnokar povrnil s Paname, pravi, da delajo na prekopu sami Evropejci po 10 ur na dan. "Fotra" se jih z gnilim mesom. Nadalje pravi McCafferty, da se s temi Evropejci ravna slabše nego z nemo živino, in da toliko hvalisani prekop ni druzega, kakor velikanski graft.

Ovržena oporoka.

Thomas H. Wickes, prvi podpredsednik Pullmanove kompanije, je umrl in ostavil tri žene, ki se sedaj "gonijo" za njegovo zapuščino. Ovrgle so njegovo oporoko, češ da ni bil pri zdravi pameti, ko jo je delal. To je prav lahko mogoče, ako pomislimo, da je dandanes vsak na denar neumen.

Podkupljivost ameriške policije.

Pod tem naslovom poroča "Slov. Narod" sledeče: Nedavno se je usmrtil v New Yorku najzloglasnejši ameriški slepar, neki Adam. Njegovo premoženje se ceni na tri milijone dolarjev. V Čikagu in New-Yorku je imel igralnice, v katerih je uvedel neko posebno igro, pri katerih ni mogel razen njega skoraj nihče dobiti. Policiji je zamašil usta s podkupninami, a enkrat je le presedel 18 mesecev. Pozneje je tržil z akcijami industrijskih društev, ki sploh obstojala niso. Pri tem so ga goljufali njegovi pomočniki, ki so bili še bolj prekanjeni kakor on sam. Zato pravi v pismu, ki ga je ostavil, da se ustreli zato, ker "na svetu ni več poštenih ljudi". Na mizi je pustil debel sveženj potrdil, iz katerih je razvidno, da je izplačal policijskim uradnikom nad en milijon podkupnine.

To podpišemo z obema rokama.

Koliko izda Rusija za svojo policijo.

Ruski državni proračun izkazuje v l. 1906 za policijo 28,440,972 rubljev t. j. 762,000 rubljev več kot lani. Tu pa še niso všteti stroški za tajno policijo, za vohunstvo, za orožniške oddelke in izredni krediti za pomnožitev redarjev po posameznih mestih. Ti izredni stroški bi morali iznašati najmanj 10 milijonov rubljev. Potemtakem troši ministrstvo notranjih zadev četrtino svojega proračuna za policijo. Razun države pa morajo tudi mesta in občine mnogo prispevati za policijo. Tako na pr. izda v ta namen Petrograd na leto 1,500,000 rubljev. Lahko se reče, da so stroški mest in občin za policijo toliki, kakor državni, tako, da velja policija Rusijo na leto do 80 milijonov rubljev.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom po Ameriki, da sem pripravljen vsakomur, ki bi se hotel naseliti na kmetije, posredovati brezplačno. Prodajam zemljišča od 10 do 50 tolarjev (acer). Tudi dajem zemljišča v najem. Nadalje, ako si kedo izbere (homestead) 160 acers, pripravljen sem mu pomagati kakor sem rekel brezplačno.

V vsih tozadevnih informacijah obernite se zaupno na

M. P. Pazderic
P.O. Box 192 Larimore, N. Dak.

Mirko Vadjina

priporoča bratom Slovencem svojo

BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Med nebeškimi svetovi.

Naravoslovne črtice

Urejuje Ivan Kaker.

SKRIVNOSTI "RIMSKE CESTE".

Vvod.

"Nobene oko ni videlo, nobeno uho ni slišalo," kar silnega hrani nebo, ki obdaja našo zemljo.

Te besede so resnične; da pa se zamoremo tej resnici nekoliko približati, t. j. da zamoremo vsaj približno izvedeti, kaj se godi v brezdanjem prostoru, ki je okoli naše zemlje, da zamoremo slutiti, kaka so stvarstva v tem prostoru, treba je, da se najprvo vrnemo k izviru vsega tega.

Za marsikoga naših čitateljev bode morda pretežko, o čemer bodemo govorili zdaj ta-le hip; toda treba je prekoračiti to težko točko, da spoznamo in razumemo začetek vseh stvari, da razumemo razvoj in ustroj vsega vesoljstva.

Podajmo se toraj k izviru vseh stvari:

A. Kaj je bilo v začetku?

V začetku je bila tema in v temi je bil — čas. Kaj pa je "čas"? Čas je zapopadek vsega minljivega. Toraj si moramo misliti "čas" kakor zapopadek vsega minljivega *stvarstva*, kajti kar se je v času spočelo, bode v času končalo, z drugimi besedami: vse, kar je vstvarjenega, mora naravno tudi končati.

Ker pa je nastal "čas" ali stvarstvo v večni noči, t. j. v večnosti, moramo priznati, da stvarjenje ali "čas" ni drugega, nego večno minljiva večnost, reč, ki se večno pričenja in večno končava, ki zgolj začetka in zgolj konca nikdar ne začne in nikdar ne konča, marveč vedno menjajoč se — traja večno.

To bi bil toraj prvotni zapopadek o "večnem in časnem", — drugega zapopadka o obojem ne poznamo.

Tedaj pa preidimo k stvarem, ki so se začele in ki nehavajo v večnosti.

Te stvari so nekaj za naše pojme težko umljivega v njih spočetku. Kajti mi se moramo takoj vprašati: kako pa je mogla in iz *česa* je zamogla kaka stvar nastati, ako je večnost sama na sebi brezbitna? Ako bi hotéli k stvari do skrajnega začetka nazaj, v resnici ne pridemo do kraja mi ljudje, ki umstveno nismo toliko razviti, da bi zamogli zapopasti *uzroke izviru* vseh stvari; morda se nahajajo na kakem drugem svetu bitja, ki so se razvila pod bolje ugodnimi stvaritvenimi razmerami in jim je morda igrača pojmiti to, nad čemer si mi zaman ubijamo glavo. Ako pa mi vender nočemo na kratko izjaviti: *"Bog je vse to ustvaril"*, marveč *hočemo* z svojim zapopadkom premotriti vsaj: *kako* in iz *česa* je vse, moramo vender priti do nekega zaključka, to pa radi tega, da zamoremo na ta pojm umstveno graditi tudi vse nadaljnje pojme o vesoljstvu.

Zato moramo iskati svoje zatočišče, svojega zavetja v — materiji, ker z isto se nam je tudi pečati. Recimo toraj: v početku je bila materija, v početku je bila snov, toda ta snov je bila v svojem prvem začetku tako — lahka, da, skoro brezbitna, da med njo in večno nebitnostjo ni bilo mnogo razločka!

Ta "začetek" recimo je bil "vesoljni éter", obstoječ iz dveh snovij, iz "težke" in "lahke". Vsled pritiska ene snovi na drugo se je pričelo dviganje, kipenje, se je pričela ona nemirnost, ki je lastnost večno minljivega časa, ki nima obstoja ni en trenotek, ki nima sedajnosti, marveč le pretekłost in prihodnost.

To pritiskanje jednega svojstva materije na drugo je provzročilo drgnenje obeh snovij, iz katerega drgnenja je nastala *toplota, vročina, — — svetloba.* Čem dalje je trajalo drgnenje, tem večja je nastala vročina gibajoče se materije in tem *težja* je postala poslednja v svojem spojajočem se bitstvu.

Vsled tega pojava v vesoljni materiji se je moralo dogoditi, da je to uporno gibajočo se zmes iztisnil iz sebe vesoljni éter in je nastalo iz iste jedno celotno samostojno truplo.

O velikosti tega trupla ni treba, da si delamo kak pojm, kajti v brezkonečnem prostoru étra je imelo prostora truplo, o čegar obsežnosti ni človeškega pojma. A tako truplo *je bilo tu* in to truplo je bilo prvi bitstveni začetek vsega stvarjenja, — je bila ona globoko skrivnostna zmes, iz katere je nastalo vse božje stvarjenje. Od tega hipa nadalje nam je zdaj lahko razmotrivati vse drugo, kajti s tem hipom smo prekoračili ono težko in neumljivo točko.

Pred nami v "večnem prostoru" je truplo, iz katerega je nastalo vse!

Ker pa se je to truplo po istih zakonih, po katerih se je izločilo iz vesoljnega étra, gibalo dalje, ker si toraj o bitju tega trupla ne moremo misliti drugega, nego da je tudi še nadalje bilo sestavljeno iz dveh glavnih snovij, ki so se po svoji naravi natezale in odrivale mej seboj, toraj si moramo misliti, da je to gibanje rastlo in rastlo, da je tvorilo čedalje večjo moč in toploto, tako dolgo, da je doseglo najvišji vrhunec moči toraj: toplote, oni vrhunec, na katerem je moralo obrniti in pričeti se zopet ohlajati. To ohlajanje*) vesoljnega trupla, katerega, mimogrede rečeno, si ne moremo misliti drugačega, nego v podobi ognenega para, pa je provzročilo čedalje hitreje vrtenje istega okoli svoje osi in čedalje večje *goščenje* njegove plinovo goreče materije.

*) Ohlajanje v večnih prostorih si zamoremo misliti le v tem načinu, da se nahaja v praznem étru, kjer ni več gibajočih se, toraj toploto tvorečih snovij, silen mraz, kateri naravno pritiska na vročino in se ž njo tudi spaja.

Ako komu svetujemo, da naj poskusi enkrat z "Anker Pain Expeller"-jem, je ta nasvet utemeljen. Imeniten glas si je "Anker Pain Expeller" kot zdravilo proti prehlajenju itd. pridobil po vsem svetu le radi velikanskih svojih uspehov. — Samo 25c in 50c steklenica.

GOSTILNA
"Pri ČEHU"
568 So. Centre Ave.
CHICAGO, ILL.
Razne pijače - prost pri grizek. Postrežba poštena in skrbna. Prenočišče za potujoče občinstvo. Lepe sobe za stanovanje s hrano in tudi brez nje.

KAM?
h GRAM & KRULC-u
Najboljša in najlepša slovenska gostilna v Chicagi
408 W. 18. cesta.
Najboljše pivo, najboljša importirana slivovka, staro new yorško ter pristna kalifornijska vina.
Najboljše žganje v Združeno državah, takazvani Woodland
Vedno sveži in fini prigrizek.
Potrežba pozorna in redna.
GRAM & KRULC
408 W. 18. Str. CHICAGO.

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

POZOR! POZOR!
SLOVENCI!
Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka Frank Bernik, ki je otvoril hotel na
44 Sherman Str. pri La Salle postaji.
ZAPOMINITE SI:
"EDINI SLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."
... Gostoljubna postrežba!....
FRANK BERNIK, lastnik.

Naša razstava
modernih jesenskih oblek in površnikov
je najboljša in v toliki zalogi kot nikdar poprej. Naša vzajemnost med ljudstvom rapidno napreduje, dokaz tega je vedno večja razprodaja, kar znači, da prodajamo **dobro blago po zmernih cenah.**
Iz te nove zaloge oblek in površnikov si lahko izberete najmodnejše, raznih barv in razne velikosti po .....cenah od.....
$7.00
.....do.....
$25.00.

THE ATLAS CLOTHING CO.
vogal 18. in Blue Island Ave.

Zdravniki verujejo vanj.
V bolnicah in svoji zasebni praksi rabijo in priporočajo zdravniki (2)
DR. RICHTER-JEV ANCHOR PAIN EXPELLER
Dr. J. M. Thompson, 386 Clinton St., Brooklyn, N.Y., piše: Jaz sem v svoji praksi z Dr. Rickterjevim Anchor Pain Expellerjem ozdravil bolnike od revmatizma v členkih, protina, in nevralgije na čudovit način, kar s tem vestno potrjujem. 25c in 50c.
Pri vseh lekarnarjih
F. Ad. Richter & Co.
125 Pearl st. New York

Pišite po cenik.

KDOR hoče dobro, ceno blago in si stem prihraniti denar, kupuje naj žepne in stenske ure, verižice in sploh zlatnino pri.
W. WIŠA
381 W. 18. Str. CHICAGO.
Največja zaloga zlatih in srebrnih ur, verižic, prstanov, igel itd na zapadni strant mesta. Že čez 30 let vedno na istem prostoru.

ZADOVOLJSTVO v ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čmerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kojih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja, ako le rabi

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

ki pospešuje slast do edi in prebavnost. Ali veste, da pomeni trdno zdravje, ako se dobro prebavljena hrana spremeni v telesu v čisto kri, ki je glavni pogoj življenja.

Naročila za ta pripomoček so tako ogromna, da so pričeli to izvrstno sredstvo kar na debelo ponarejati, da bi varali ljudstvo. Ali naši čitatelji vedo, da je edino pristno

Trinerjevo zdravilno, grenko vino

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek. **Močni živci.**
Izborno prebavljanje. **Močne mišice.**
Trdno zdravje. **Dolgo življenje.**

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

* * * *

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pijač.

* * * *

V LEKARNAH V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave., CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.